

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 16ης Μαΐου 2017*

«Ανταγωνισμός — Σύμπραξη — Κατάχρηση δεσπόζουσας θέσεως — Αγορά διανομής φυτοπροστατευτικών προϊόντων — Απόφαση περί απορρίψεως καταγγελίας —

Προβαλλόμενη αντίθετη προς τους κανόνες του ανταγωνισμού συμπεριφορά παραγωγών και διανομέων — Συμφωνηθείσα ή συντονισθείσα δράση των παραγωγών και διανομέων συνιστάμενη στην κατάθεση καταγγελιών ενώπιον των διοικητικών και ποινικών αρχών — Καταγγελία περί παραβάσεων της εφαρμοστέας νομοθεσίας από τους παράλληλους εισαγωγείς — Μεταγενεστέρως διεξαχθέντες διοικητικοί έλεγχοι από τις διοικητικές αρχές — Επιβολή διοικητικών και ποινικών κυρώσεων στους παράλληλους εισαγωγείς από τις εθνικές αρχές — Εξομοίωση των καταγγελιών των παραγωγών και διανομέων προς κακόβουλες αγωγές ή καταχρήσεις διοικητικών διαδικασιών — Έλλειψη συμφέροντος της Ένωσης — Δικαίωμα σε αποτελεσματική δικαστική προστασία»

Στην υπόθεση T-480/15,

Agria Polska sp. z o.o., με έδρα το Sosnowiec (Πολωνία),

Agria Chemicals Poland sp. z o.o., με έδρα το Sosnowiec,

Star Agro Analyse und Handels GmbH, με έδρα το Allerheiligen bei Wildon (Αυστρία),

Agria Beteiligungsgesellschaft mbH, με έδρα το Allerheiligen bei Wildon,

εκπροσωπούμενες, αρχικώς, από τους S. Dudzik και J. Budzik, στη συνέχεια, από τους P. Graczyk και W. Rocławski, δικηγόρους,

προσφεύγουσες,

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τους J. Szczodrowski, A. Dawes και την J. Norris-Usher,

καθής,

με αντικείμενο αίτημα βάσει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ περί ακυρώσεως της αποφάσεως C(2015) 4284 τελικό της Επιτροπής, της 19ης Ιουνίου 2015 [υπόθεση AT.39864 – BASF (πρώην AGRIA κ.λπ. κατά BASF κ.λπ.)], με την οποία απορρίφθηκε η καταγγελία που υπέβαλαν οι προσφεύγουσες όσον αφορά παραβάσεις του άρθρου 101 και/ή του άρθρου 102 ΣΛΕΕ τις οποίες φέρεται ότι διέπραξαν, κατ' ουσίαν, δεκατρείς επιχειρήσεις παραγωγοί και διανομείς φυτοπροστατευτικών προϊόντων, με τη βοήθεια ή τη διαμεσολάβηση τεσσάρων επαγγελματικών οργανώσεων και ενός δικηγορικού γραφείου,

* Γλώσσα διαδικασίας: η πολωνική.

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους I. Pelikánová, πρόεδρο, P. Nihoul και J. Svenningsen (εισηγητή), δικαστές,

γραμματέας: L. Grzegorzczak, διοικητικός υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζήτησεως της 28ης Φεβρουαρίου 2017,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

- 1 Οι προσφεύγουσες, Agria Polska sp. z o.o., Agria Chemicals Poland sp. z o.o., Star Agro Analyse und Handels GmbH και Agria Beteiligungsgesellschaft mbH, είναι, αντιστοίχως, δύο εταιρίες πολωνικού δικαίου, μία εταιρία γερμανικού δικαίου και μία εταιρία αυστριακού δικαίου, οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της πώλησεως φυτοπροστατευτικών προϊόντων στο πλαίσιο παράλληλων εισαγωγών των προϊόντων αυτών, οι οποίες καθιστούν δυνατή, ιδίως, την πραγματοποίηση κερδών τα οποία αντλούνται από τις διαφορές συντελεστών του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) που ισχύει για τα προϊόντα αυτά στα διάφορα κράτη μέλη. Οι πράξεις αυτές συνίστανται, κατ' ουσίαν, στην εισαγωγή στην Πολωνία αυτού του τύπου προϊόντων προελεύσεως κρατών μελών στα οποία έχουν ήδη λάβει άδεια, στην αποθήκευσή τους στις αποθήκες των προσφευγουσών στην Πολωνία και, στη συνέχεια, στην επανεξαγωγή τους προς άλλα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων των κρατών στα οποία τα προϊόντα αυτά είχαν αρχικά λάβει άδεια κυκλοφορίας, εν προκειμένω, ιδίως, στη Γερμανία και στην Αυστρία.

Η διαδικασία ενώπιον του UOKiK

- 2 Την 1η Ιουλίου 2010, η Agria Polska κατέθεσε, ενώπιον του Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Γραφείο προστασίας του ανταγωνισμού και των καταναλωτών, Πολωνία, στο εξής: UOKiK), καταγγελία (στο εξής: εθνική καταγγελία) με αντικείμενο παράβαση του Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów (νόμου για την προστασία του ανταγωνισμού και των καταναλωτών), της 16ης Φεβρουαρίου 2007 (Dz. U. αριθ. 50, θέση 331), από δεκατρείς επιχειρήσεις, ήτοι από τις BASF SE, Bayer CropScience, RWA Raiffeisen Ware Austria AG (στο εξής: RWA), Deutscher Raiffeisenverband, Sumi-Agro, Monsanto, Nufarm, Rokita Agro, DuPont, Arysta, Syngenta, Dow και Makhteshim Agan, παραγωγούς ή διανομείς φυτοπροστατευτικών προϊόντων, με τη βοήθεια ή τη διαμεσολάβηση τεσσάρων επαγγελματικών οργανώσεων, ήτοι των Industrieverband Agrar (στο εξής: IVA), Fachverband der chemischen Industrie – Industriegruppe Pflanzenschutz (IGP), European Crop Protection Association και Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin (PSOR), εγκατεστημένων, αντιστοίχως, στη Γερμανία, στο Βέλγιο και στην Πολωνία, καθώς και ενός δικηγορικού γραφείου.
- 3 Με έγγραφο της 10ης Αυγούστου 2010, ο πρόεδρος του UOKiK πληροφόρησε την Agria Polska ότι, στο μέτρο που οι πρακτικές τις οποίες αφορούσε η εθνική καταγγελία αφορούσαν τα έτη 2005 και 2006, δεν μπορούσαν πλέον να αποτελέσουν το αντικείμενο έρευνας του Γραφείου αυτού. Πράγματι, δυνάμει του άρθρου 93 του νόμου για την προστασία του ανταγωνισμού και των καταναλωτών, διαδικασία στον τομέα των περιοριστικών πρακτικών του ανταγωνισμού δεν μπορούσε πλέον να διεξαχθεί μετά την πάροδο προθεσμίας ενός έτους, η οποία τρέχει από τη λήξη του έτους κατά τη διάρκεια του οποίου έλαβε τέλος η οικεία παράβαση.

- 4 Στις 30 Αυγούστου 2010, η Agria Polska επανέλαβε ενώπιον του UOKiK το αίτημα περί κινήσεως διαδικασίας έρευνας που αφορά την προβαλλόμενη σύμπραξη μεταξύ των παραγωγών και διανομέων φυτοπροστατευτικών προϊόντων, υποστηρίζοντας ότι η εθνική καταγγελία, υποβληθείσα την 1η Ιουλίου 2010, αφορούσε και την εκ μέρους τους παραβίαση των κανόνων δικαίου του ανταγωνισμού της Ένωσης.
- 5 Με έγγραφο της 22ας Νοεμβρίου 2010, ο πρόεδρος του UOKiK ενέμεινε στη θέση του, διευκρινίζοντας ότι η προθεσμία παραγραφής του ενός έτους που προβλέπει το πολωνικό δίκαιο ισχύει ακόμη και όταν η έρευνα που ζητείται αφορά διατάξεις του δικαίου του ανταγωνισμού της Ένωσης.

Διαδικασία ενώπιον της Επιτροπής

- 6 Στις 30 Νοεμβρίου 2010, οι προσφεύγουσες και η Agro Nova Polska sp. z o.o. υπέβαλαν, δυνάμει του άρθρου 7 του κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα [101 ΣΛΕΕ] και [102 ΣΛΕΕ] (ΕΕ 2003, L 1, σ. 1), καταγγελία ενώπιον της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (στο εξής: καταγγελία). Η καταγγελία αυτή αφορούσε τις ίδιες οντότητες όπως και η εθνική καταγγελία που υποβλήθηκε ενώπιον του UOKiK. Η Agro Trade Handelsgesellschaft mbH και η Cera Chem S.a.r.l., εταιρίες γερμανικού και λουξεμβουργιανού δικαίου, αντιστοίχως, συνυπέγραψαν την καταγγελία, πράγμα για το οποίο ενημερώθηκε η Επιτροπή με τις πρόσθετες κοινές παρατηρήσεις που κατέθεσε το σύνολο των εταιριών αυτών (στο εξής: αρχικώς καταγγέλλουσες εταιρίες) στις 15 Δεκεμβρίου 2010. Οι ίδιες αυτές εταιρίες διαβίβασαν στην Επιτροπή συμπληρωματικά πληροφοριακά στοιχεία στις 27 Απριλίου 2011.
- 7 Στις 29 Ιουλίου 2011, οι αρχικές καταγγέλλουσες εταιρίες διαβίβασαν στην Επιτροπή σύνοψη της καταγγελίας.
- 8 Από τα έγγραφα που υπέβαλαν έτσι οι αρχικές καταγγέλλουσες εταιρίες προκύπτει ότι η καταγγελία αφορούσε, κατ' ουσίαν, παράβαση του άρθρου 101 ΣΛΕΕ. Η καταγγελία αυτή αφορούσε και παράβαση του άρθρου 102 ΣΛΕΕ από την RWA.
- 9 Γενικώς, οι αρχικές καταγγέλλουσες εταιρίες υποστήριξαν ότι οι οντότητες τις οποίες αφορά η καταγγελία είχαν αναπτύξει έναντι τους πρακτικές που παραβιάζουν το δίκαιο του ανταγωνισμού της Ένωσης. Οι πρακτικές αυτές είχαν λάβει τη μορφή συμφωνίας και/ή εναρμονισμένων πρακτικών μεταξύ των οντοτήτων αυτών και συνίσταντο σε καταχρηστικές καταγγελίες που υποβάλλονταν συντονισμένα ενώπιον των διοικητικών και ποινικών αρχών, αυστριακών και πολωνικών, θέτοντας εν αμφιβόλω τη νομιμότητα των εμπορικών δραστηριοτήτων των αρχικών καταγγελλουσών εταιριών, σε σχέση τόσο με τις απαιτήσεις που προβλέπονται στις εφαρμοστέες στα φυτοπροστατευτικά προϊόντα ρυθμίσεις όσο και τους όρους ασκήσεως του παραλλήλου εμπορίου των προϊόντων αυτών, και σε φορολογικό επίπεδο.
- 10 Οι αρχικές καταγγέλλουσες εταιρίες διατείνονται ότι κακώς αποτέλεσαν, βάσει εσφαλμένων, νοθευμένων, μάλιστα δε και ψευδών δηλώσεων που διατυπώθηκαν από τις οντότητες στις οποίες αναφέρονται οι καταγγελίες, προκειμένου να τις εξαφανίσουν από την αγορά, το αντικείμενο πολυάριθμων διοικητικών ελέγχων εκ μέρους των διοικητικών, φορολογικών και ποινικών αρχών, αυστριακών και πολωνικών, περιλαμβανομένων και επιτοπίων ελέγχων και κατασχέσεων φυτοπροστατευτικών προϊόντων στις αποθήκες τους και ότι κινήθηκαν σε βάρος τους ποινικές διαδικασίες, επιπλέον δε σε στρατηγική στιγμή του έτους για το εμπόριο φυτοπροστατευτικών προϊόντων, το οποίο εξαρτάται από τις εποχές, δηλαδή κατά τη διάρκεια του πρώτου μέρους του έτους.

- 11 Οι διοικητικές και ποινικές αυτές διαδικασίες είχαν ως συνέπεια την επιβολή επαχθών προστίμων στις αρχικές καταγγέλλουσες, πράγμα που κατέληξε άλλωστε στην πτώχευση της μιας εξ αυτών, της Agria Polska, όπως και μέτρων απαγορεύσεως της διαθέσεως φυτοπροστατευτικών προϊόντων στο εμπόριο σε κρίσιμο χρονικό σημείο του έτους για το εμπόριο προϊόντων αυτού του είδους. Αυτό είχε ως συνέπεια σημαντική και δυσχερώς αναστρέψιμη απώλεια τμημάτων της αγοράς για τις αρχικές καταγγέλλουσες εταιρίες.
- 12 Οι αρχικές καταγγέλλουσες εταιρίες, στις οποίες επιβλήθηκαν διοικητικές και ποινικές κυρώσεις, πέτυχαν, πάντως, σε ορισμένες περιπτώσεις, μέσω ενδίκων βοηθημάτων ενώπιον των αρμοδίων εθνικών δικαστηρίων, την ακύρωση των εν λόγω κυρώσεων ή ουσιώδεις μειώσεις του ύψους τους, πράγμα που καταδεικνύει τον καταχρηστικό και ψευδή χαρακτήρα των δηλώσεων των οντοτήτων τις οποίες αφορά η καταγγελία, τις οποίες οι αρχικές καταγγέλλουσες εταιρίες χαρακτηρίζουν ως «κακόβουλες διαδικασίες» υπό την έννοια της νομολογίας που απορρέει από την απόφαση της 17ης Ιουλίου 1998, ITT Promedia κατά Επιτροπής (T-111/96, EU:T:1998:183).
- 13 Οι αρχικές καταγγέλλουσες εταιρίες υποστήριξαν επίσης ότι αυτά τα διαβήματα καταδόσεως εκ μέρους των οντοτήτων που αναφέρονται στην καταγγελία διευκολύνθηκαν από την ενεργό επέμβαση τόσο των γερμανικών αρχών, ιδίως ενός εκπροσώπου της πρεσβείας της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας στη Δημοκρατία της Πολωνίας, όσο και των πολωνικών αρχών. Σε σχέση με τις εν λόγω εθνικές αρχές ασκήθηκε, συναφώς, έντονη δραστηριότητα με αντικείμενο την προώθηση συμφερόντων εκ μέρους των παραγωγών και διανομέων φυτοπροστατευτικών προϊόντων.
- 14 Στις 27 Μαρτίου 2012, η Επιτροπή, με τη συμφωνία των αρχικών καταγγελλουσών, διαβίβασε εμπιστευτική και κωδικοποιημένη εκδοχή της καταγγελίας στις οντότητες που αναφέρονται στην καταγγελία αυτή, οι οποίες κατέθεσαν τις παρατηρήσεις τους κατά τους μήνες Απρίλιο έως Ιούνιο 2012.
- 15 Με τις αντίστοιχες παρατηρήσεις τους, οι οντότητες που αναφέρονται στην καταγγελία έθεσαν εν αμφιβόλω την παρουσίαση των γεγονότων που περιλαμβάνονται σ' αυτή και προέβαλαν ιδίως ότι οι διαφορετικές ενέργειες ορισμένων από αυτές προς τις εθνικές διοικητικές αρχές ή τα εθνικά δικαστήρια ήταν θεμιτές, ιδίως λόγω των προσβολών των δικαιωμάτων διανοητικής ή βιομηχανικής ιδιοκτησίας και προκειμένου να προλάβουν βλάβη στη φήμη τους. Εξήγησαν επίσης ότι οι ενέργειες αυτές ουδόλως ήταν συντονισμένες και ότι το γεγονός ότι είχαν διενεργηθεί με μικρή χρονική διαφορά οφειλόταν κυρίως στο γεγονός ότι οι ίδιες είχαν υποστεί, κατά τις ίδιες ημερομηνίες, τις παράνομες δραστηριότητες των παράλληλων εισαγωγέων. Όσον αφορά τις επαφές που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο αυτό μεταξύ ορισμένων από τις επιχειρήσεις παραγωγούς και/ή διανομείς φυτοπροστατευτικών προϊόντων ή μεταξύ αυτών και των επαγγελματικών οργανώσεων ή ακόμη με τις εθνικές διοικήσεις ήσαν απολύτως δικαιολογημένες, όπως άλλωστε και η συμμετοχή τους στους ελέγχους. Επομένως, οι εν λόγω νόμιμες επαφές δεν αποδεικνύουν την ύπαρξη συμπράξεως υπό την έννοια του άρθρου 101 ΣΛΕΕ.
- 16 Με έγγραφο της 8ης Δεκεμβρίου 2014, η Επιτροπή ενημέρωσε τις αρχικές καταγγέλλουσες για την πρόθεσή της να απορρίψει την καταγγελία, με το αιτιολογικό, κυρίως, ότι δεν υπήρχε επαρκές συμφέρον για την Ένωση να συνεχίσει την εξέτασή της βάσει των άρθρων 101 ή 102 ΣΛΕΕ.
- 17 Προς στήριξη της προσωρινής της αναλύσεως, η Επιτροπή διευκρίνισε, πρώτον, ότι η πιθανότητα αποδείξεως της υπάρξεως παραβάσεως του άρθρου 101 και/ή του άρθρου 102 ΣΛΕΕ ήταν περιορισμένη, λόγω της ανεπάρκειας των αποδεικτικών στοιχείων που προσκομίσθηκαν προς στήριξη της καταγγελίας καθώς και της δυσκολίας να αποδειχθεί εν προκειμένω η ύπαρξη δεσπόζουσας θέσεως της RWA ή συλλογικής δεσπόζουσας θέσεως και, συνακολούθως, να αποδειχθεί καταχρηστική εκμετάλλευση τέτοιας θέσεως. Συναφώς, η Επιτροπή ανέφερε ότι δεν θεωρούσε ότι η νομολογία που απορρέει από τις αποφάσεις της 17ης Ιουλίου 1998, ITT Promedia κατά Επιτροπής (T-111/96, EU:T:1998:183), και της 1ης Ιουλίου 2010, AstraZeneca κατά Επιτροπής (T-321/05, EU:T:2010:266), η οποία επικυρώθηκε κατ' αναίρεση με την απόφαση της 6ης Δεκεμβρίου 2012, AstraZeneca κατά

Επιτροπής (C-457/10 P, EU:C:2012:770), είχε εφαρμογή σε περιπτώσεις όπου επιχειρήσεις ενημέρωναν εθνικές αρχές για φερόμενες ως παράνομες συμπεριφορές ή ενέργειες άλλων επιχειρήσεων ή ασκούσαν πιέσεις υπέρ της διενέργειας διοικητικών ή ποινικών διώξεων των τελευταίων. Δεύτερον, η Επιτροπή εκτιμούσε ότι οι αναγκαίοι πόροι για την έρευνα που εξητείτο ήταν πιθανόν δυσανάλογοι σε σχέση με την περιορισμένη πιθανότητα αποδείξεως της υπάρξεως παραβάσεως. Τρίτον, η Επιτροπή εκτιμούσε ότι, στο στάδιο αυτό, οι εθνικές αρχές και τα εθνικά δικαστήρια ήταν ενδεχομένως σε θέση να αντιμετωπίσουν καλύτερα τα προβλήματα που ανέκυπταν με την καταγγελία.

- 18 Με τις παρατηρήσεις που κατέθεσε στις 8 Ιανουαρίου 2015, ο δικηγόρος των αρχικών καταγγελλουσών εταιριών, με την εξαίρεση της Agro Nova Polska, ενημέρωσε την Επιτροπή ότι η Agro Trade Handelsgesellschaft και η Cera Chem είχαν παραιτηθεί από τη διαδικασία και μπορούσε, κατά συνέπεια, να θεωρηθεί ότι είχαν «αποσύρει την καταγγελία τους». Διευκρίνισε επίσης ότι οι προσφεύγουσες έβαλλαν κατά της ανακοινωθείσας θέσεως της καταγγελίας στο αρχείο, διευκρινίζοντας, μεταξύ άλλων, ότι η προσέγγιση αυτή περιόριζε ουσιωδώς την προοπτική τους να επιτύχουν την αποκατάσταση, ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων, των ζημιών από τις επίμαχες παραβάσεις του δικαίου της Ένωσης, και πιο συγκεκριμένα των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ.
- 19 Με την απόφαση C(2015) 4284 τελικό, της 19ης Ιουνίου 2015 [υπόθεση AT.39864 – BASF (πρώην AGRIA κ.λπ./BASF κ.λπ.)] (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), η Επιτροπή απέρριψε την καταγγελία επαναλαμβάνοντας, κατ' ουσίαν, τα στοιχεία της προσωρινής αναλύσεως που εκτίθενται στο έγγραφο της 8ης Δεκεμβρίου 2014, εμμένοντας ταυτόχρονα στο γεγονός ότι διέθετε περιορισμένους πόρους και ότι, εν προκειμένω, η εμπεριστατωμένη έρευνα που θα έπρεπε να διεξαχθεί, η οποία αφορούσε εν δυνάμει τις δραστηριότητες που ασκήθηκαν κατά τη διάρκεια μιας περιόδου 7 ετών από 18 οντότητες εγκατεστημένες σε 4 κράτη μέλη, θα ήταν υπέρμετρα περίπλοκη και χρονοβόρα, ενώ η πιθανότητα αποδείξεως παραβάσεως φαινόταν περιορισμένη στην προκειμένη περίπτωση, πράγμα που συνηγορούσε υπέρ της μη κινήσεως διαδικασίας έρευνας.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 20 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 19 Αυγούστου 2015, οι προσφεύγουσες άσκησαν την υπό κρίση προσφυγή.
- 21 Μετά τη διπλή ανταλλαγή υπομνημάτων και κατόπιν προτάσεως του εισηγητή δικαστή, το Γενικό Δικαστήριο αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία. Ενόψει αυτής, οι προσφεύγουσες και η Επιτροπή κλήθηκαν να απαντήσουν γραπτώς σε ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου, στο πλαίσιο μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας. Απάντησαν στις ερωτήσεις αυτές εντός των ταχθεισών προθεσμιών στις 16 και 12 Ιανουαρίου 2017, αντιστοίχως, και, κληθείσες να λάβουν θέση επί των αντιστοίχων απαντήσεών τους, η μεν Επιτροπή υπέβαλε παρατηρήσεις στις 6 Φεβρουαρίου 2017 σε σχέση με την απάντηση των προσφευγουσών της 16ης Ιανουαρίου 2017, οι δε προσφεύγουσες έλαβαν συναφώς θέση μόνο κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση.
- 22 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 28ης Φεβρουαρίου 2017. Στο πλαίσιο της αναπτύξεως των ισχυρισμών τους, οι προσφεύγουσες αναφέρθηκαν, ιδίως, στη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας ενώπιον της Επιτροπής, αλλά, ερωτηθείσες συναφώς από το Γενικό Δικαστήριο, διευκρίνισαν ότι δεν είχαν την πρόθεση να προβάλουν νέο ισχυρισμό αντλούμενο από την παραβίαση της αρχής της εύλογης διάρκειας της διαδικασίας.
- 23 Οι προσφεύγουσες ζητούν από το Γενικό Δικαστήριο:
- να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·
 - να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

24 Η Επιτροπή ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

- να απορρίψει την προσφυγή·
- να καταδικάσει τις προσφεύγουσες στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

- 25 Προς στήριξη της προσφυγής, οι προσφεύγουσες προβάλλουν δύο λόγους ακυρώσεως, οι οποίοι αντλούνται, πρώτον, από προσβολή του δικαιώματος αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, όπως αυτό κατοχυρώνεται στο άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και, δεύτερον, από παράβαση των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ.
- 26 Το Γενικό Δικαστήριο κρίνει σκόπιμο να εξετάσει πρώτα τον δεύτερο λόγο ακυρώσεως.

Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως

- 27 Ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως που προβάλλουν οι προσφεύγουσες χωρίζεται σε δύο σκέλη. Το πρώτο σκέλος αφορά πρόδηλη πλάνη της Επιτροπής κατά την εκτίμηση του συμφέροντος της Ένωσης να κινήσει διαδικασία έρευνας και, στο πλαίσιο αυτό, νομική πλάνη που συνίσταται στην άρνηση της Επιτροπής να εφαρμόσει στην υπό κρίση περίπτωση τις αρχές που διατυπώθηκαν στις αποφάσεις της 17ης Ιουλίου 1998, ITT Promedia κατά Επιτροπής (T-111/96, EU:T:1998:183), και της 1ης Ιουλίου 2010, AstraZeneca κατά Επιτροπής (T-321/05, EU:T:2010:266). Το δεύτερο σκέλος του λόγου αυτού αφορά προσβολή της πρακτικής αποτελεσματικότητας των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ καθόσον, εν προκειμένω, καμία εθνική αρχή ή εθνικό δικαστήριο δεν θα μπορούσε να εφαρμόσει λυσιτελώς τις διατάξεις αυτές του πρωτογενούς δικαίου της Ένωσης εν απουσία διαδικασίας έρευνας κινηθείσας από την Επιτροπή.
- 28 Η Επιτροπή ζητεί την απόρριψη του δευτέρου λόγου ακυρώσεως ως αβασίμου.

Επί του πρώτου σκέλους του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, σχετικά με πρόδηλη πλάνη όσον αφορά την εκτίμηση του συμφέροντος της Ένωσης να κινήσει διαδικασία έρευνας

- 29 Κατά τις προσφεύγουσες, η Επιτροπή υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως διαπιστώνοντας, με την προσβαλλόμενη απόφαση, ότι η Ένωση δεν είχε επαρκές συμφέρον να κινήσει διαδικασία έρευνας. Επισημαίνουν, συναφώς, ότι η καταγγελία αφορούσε εμπόδιο στο παράλληλο εμπόριο και ότι η ίδια η Επιτροπή αναγνώρισε, με την απόφαση αυτή, ότι, εάν κινούσε διαδικασία έρευνας, αυτή θα έπρεπε να αφορά την πρακτική 18 οντοτήτων εγκατεστημένων σε 4 κράτη μέλη και να καλύπτει χρονική περίοδο υποτιθέμενης διάρκειας 7 ετών. Έτσι, η γεωγραφική και ουσιαστική έκταση της έρευνας, όπως ζητήθηκε από τις προσφεύγουσες με την καταγγελία, καταδεικνύει την ανάγκη διεξαγωγής της στην κλίμακα της Ένωσης και, κατά συνέπεια, ότι η Επιτροπή ήταν σε θέση να τη διεξαγάγει, με την απαιτούμενη ή αναμενόμενη αποτελεσματικότητα, καλύτερα από τις πολωνικές και/ή τις αυστριακές αρχές.
- 30 Οι προσφεύγουσες εκτιμούν επίσης ότι προσκόμισαν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία προς στήριξη των ισχυρισμών που διατυπώθηκαν με την καταγγελία. Κατά συνέπεια, αρνούμενη να κινήσει τη διαδικασία έρευνας, η Επιτροπή δεν προέβη σε ορθή εκτίμηση του συνόλου των πραγματικών και νομικών συνθηκών της συγκεκριμένης περιπτώσεως.
- 31 Συναφώς, πρώτον, οι προσφεύγουσες αναφέρουν, μεταξύ άλλων, την αλληλογραφία μεταξύ δύο δικηγορικών γραφείων, ενός πολωνικού και ενός αυστριακού, αντιστοίχως. Το αυστριακό γραφείο είχε λάβει εντολή από εταιρίες, των οποίων διατηρήθηκε η ανωνυμία, προκειμένου να υποβάλει, το ίδιο ή

μέσω του πολωνικού γραφείου, πολλές καταγγελίες συλλήβδην κατά των προσφευγουσών ενώπιον των διοικητικών αρχών και των ποινικών δικαστηρίων, πολωνικών και/ή αυστριακών. Πάντως, ο σκοπός των καταγγελιών και των πιέσεων αυτών, που οι προσφεύγουσες χαρακτηρίζουν επίσης ως «καταστρατήγηση της διαδικασίας στον ποινικό και διοικητικό τομέα» και αποδίδουν κυρίως στην RWA, ήταν, κατ' ουσίαν, να επιτευχθεί, με τη συντονισμένη παροχή εσφαλμένων ή ψευδών πληροφοριών, η επιβολή της απαγορεύσεως, για τρεις από τις προσφεύγουσες, να ασκούν τις δραστηριότητές τους παράλληλου εμπορίου για τα τρία επόμενα έτη, καθώς και η ενίσχυση των φορολογικών ελέγχων των προσφευγουσών χωρίς ιδιαίτερο λόγο. Η RWA είχε προσλάβει ιδιωτικούς αστυνομικούς για να εποπτεύει τις δραστηριότητες των προσφευγουσών.

- 32 Δεύτερον, οι προσφεύγουσες αναφέρονται στις μαρτυρίες ορισμένων Πολωνών και Αυστριακών υπαλλήλων, οι οποίες καταχωρίστηκαν στα πρακτικά ακροάσεων που συντάχθηκαν στο πλαίσιο των δικαστικών, διοικητικών και ποινικών διαδικασιών, οι οποίες κινήθηκαν κατόπιν αιτήσεως των οντοτήτων που αναφέρονται στην καταγγελία, καθώς και στο γεγονός ότι ένας εκπρόσωπος της πρεσβείας της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας στη Δημοκρατία της Πολωνίας συμμετείχε, με Πολωνούς υπαλλήλους, σε συνάντηση στις 14 και 15 Ιουνίου 2005 μεταξύ των PSOR και IVA, δύο από τις ενώσεις παραγωγών και διανομέων φυτοπροστατευτικών προϊόντων που αφορούσε η καταγγελία. Η συνάντηση αυτή κατέληξε στη σύνταξη από τον εκπρόσωπο της IVA ενός εύγλωττου πρακτικού, όπως προκύπτει από την ικανοποίηση που εξέφρασε, κατά τις προσφεύγουσες, ο συντάκτης του πρακτικού αυτού, επειδή κατόρθωσε να εμποδίσει την Agria Polska να ασκήσει τις εμπορικές της δραστηριότητες επεμβαίνοντας «τη σωστή στιγμή» και επιλέγοντας τους «σωστούς» συνομιλητές.
- 33 Τρίτον, οι προσφεύγουσες αμφισβητούν τη νομιμότητα και το κύρος των συναντήσεων μεταξύ των γερμανικών, αυστριακών και πολωνικών αρχών όσον αφορά τις δραστηριότητες των αρχικών καταγγελλουσών εταιριών, οι οποίες κατέληξαν, μεταξύ άλλων, μετά από επίσκεψη, στις 6 Φεβρουαρίου 2006, Πολωνών υπαλλήλων στους Αυστριακούς ομολόγους τους του Bundesamt für Ernährungssicherheit (ομοσπονδιακό γραφείο ασφάλειας τροφίμων, Αυστρία), σε εντολή, που δόθηκε στις 22 Φεβρουαρίου 2006 από τον Πολωνό γενικό ελεγκτή υγείας των φυτών και των σπόρων στον ελεγκτή υγείας των φυτών και των σπόρων της επαρχίας της Σιλεσίας στην Katowice (Πολωνία), να προβεί σε νέο έλεγχο των δραστηριοτήτων της Agria Polska. Οι προσφεύγουσες διατείνονται επίσης, με την από 16 Ιανουαρίου 2017 απάντηση στις ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου, ότι η επίσκεψη αυτή των Πολωνών υπαλλήλων στην Αυστρία περιελάμβανε συνάντηση με την ομάδα εργασίας της IVA που ήταν επιφορτισμένη με τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, πράγμα που αποκαλύπτει την επιρροή την οποία ασκεί η ένωση αυτή στη διαδικασία λήψεως αποφάσεων των πολωνικών αρχών.

– Γενικές παρατηρήσεις

- 34 Κατά πάγια νομολογία, η Επιτροπή, στην οποία έχει ανατεθεί, με το άρθρο 105, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, η αποστολή να μεριμνά για την εφαρμογή των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ, καλείται να καθορίσει και να θέσει σε εφαρμογή την πολιτική ανταγωνισμού της Ένωσης και διαθέτει προς τούτο διακριτική ευχέρεια κατά την εξέταση των καταγγελιών (αποφάσεις της 26ης Ιανουαρίου 2005, Piau κατά Επιτροπής, T-193/02, EU:T:2005:22, σκέψη 80, της 12ης Ιουλίου 2007, ΑΕΡΙ κατά Επιτροπής, T-229/05, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2007:224, σκέψη 38, και της 15ης Δεκεμβρίου 2010, CEHR κατά Επιτροπής, T-427/08, EU:T:2010:517, σκέψη 26). Για να εκτελεί αποτελεσματικά την αποστολή αυτή, μπορεί να προσδίδει διαφορετικό βαθμό προτεραιότητας στις καταγγελίες που της υποβάλλονται (απόφαση της 4ης Μαρτίου 1999, Ufex κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-119/97 P, EU:C:1999:116, σκέψη 88).
- 35 Όταν, κατά την άσκηση της διακριτικής αυτής ευχέρειας, η Επιτροπή αποφασίζει να ορίσει διαφόρους βαθμούς προτεραιότητας κατά την εξέταση των καταγγελιών των οποίων επιλαμβάνεται, μπορεί όχι μόνον να ορίσει τη σειρά με την οποία θα εξεταστούν οι καταγγελίες, αλλά και να απορρίψει μια καταγγελία λόγω του ότι δεν υπάρχει επαρκές κοινοτικό συμφέρον για να προχωρήσει στην εξέταση της υποθέσεως (αποφάσεις της 24ης Ιανουαρίου 1995, Tremblay κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-5/93,

EU:T:1995:12, σκέψη 60, και της 14ης Φεβρουαρίου 2001, Sodima κατά Επιτροπής, T-62/99, EU:T:2001:53, σκέψη 36). Δεδομένου ότι η αξιολόγηση του συμφέροντος που παρουσιάζει για την Ένωση μια καταγγελία στον τομέα του ανταγωνισμού εξαρτάται από τις πραγματικές και νομικές συνθήκες κάθε περιπτώσεως (απόφαση της 12ης Ιουλίου 2007, ΑΕΡΙ κατά Επιτροπής, T-229/05, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2007:224, σκέψη 38), δεν επιτρέπεται ούτε ο περιορισμός του αριθμού των κριτηρίων εκτιμήσεως των οποίων μπορεί να κάνει χρήση η Επιτροπή ούτε, αντίστροφα, η επιβολή σε αυτήν της υποχρεώσεως να περιορίζεται στην αποκλειστική χρήση ορισμένων κριτηρίων (αποφάσεις της 17ης Μαΐου 2001, IECC κατά Επιτροπής, C-450/98 P, EU:C:2001:276, σκέψη 58, και της 16ης Ιανουαρίου 2008, Scipracercola και Τερεζάκης κατά Επιτροπής, T-306/05, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2008:9, σκέψη 189).

- 36 Η διακριτική εξουσία της Επιτροπής δεν είναι, πάντως, απεριόριστη (απόφαση της 4ης Μαρτίου 1999, Ufex κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-119/97 P, EU:C:1999:116, σκέψη 89). Πράγματι, η Επιτροπή οφείλει να λαμβάνει υπόψη, εξετάζοντάς τα προσεκτικά, όλα τα λυσιτελή πραγματικά και νομικά στοιχεία που της γνωστοποιεί ο καταγγέλλων, προκειμένου να αποφασίσει για τη συνέχεια που πρέπει να δοθεί σε καταγγελία (βλ. απόφαση της 17ης Μαΐου 2001, IECC κατά Επιτροπής, C-450/98 P, EU:C:2001:276, σκέψη 57 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 37 Όταν η Επιτροπή αποφασίζει, όπως εν προκειμένω, να μην κινήσει διαδικασία έρευνας, δεν είναι υποχρεωμένη να αποδείξει την απουσία παραβάσεως προς στήριξη της αποφάσεως αυτής (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 16ης Ιανουαρίου 2008, Scipracercola και Τερεζάκης κατά Επιτροπής, T-306/05, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2008:9, σκέψεις 130 και 180 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 38 Επομένως, σε μια τέτοια περίπτωση, στο Γενικό Δικαστήριο εναπόκειται να εξετάσει όχι αν ο καταγγέλλων είχε, με την καταγγελία του, παράσχει επαρκή στοιχεία που επιτρέπουν τη διαπίστωση παραβάσεως του δικαίου του ανταγωνισμού, αλλά αν από την απόφαση προκύπτει ότι η Επιτροπή στάθμισε τη σημασία της προσβολής που η προβαλλόμενη παράβαση μπορεί να προκαλέσει στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, την πιθανότητα αποδείξεως της υπάρξεώς της και την έκταση των αναγκαίων μέτρων έρευνας για να εκπληρώσει, υπό τις καλύτερες συνθήκες, την αποστολή της που συνίσταται στο να μεριμνά για την τήρηση των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ (αποφάσεις της 18ης Σεπτεμβρίου 1992, Automec κατά Επιτροπής, T-24/90, EU:T:1992:97, σκέψη 86, της 24ης Ιανουαρίου 1995, Tremblay κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-5/93, EU:T:1995:12, σκέψη 62, και της 12ης Ιουλίου 2007, ΑΕΡΙ κατά Επιτροπής, T-229/05, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2007:224, σκέψη 41). Άλλωστε, ο έλεγχος του δικαστή της Ένωσης δεν πρέπει να έχει ως συνέπεια την υποκατάσταση της εκτιμήσεως της Επιτροπής με τη δική του εκτίμηση όσον αφορά το συμφέρον της Ένωσης (βλ. απόφαση της 16ης Ιανουαρίου 2008, Scipracercola και Τερεζάκης κατά Επιτροπής, T-306/05, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2008:9, σκέψη 97 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 39 Για να μπορεί το Γενικό Δικαστήριο να ασκήσει αποτελεσματικό έλεγχο επί της εκ μέρους της Επιτροπής ασκήσεως της διακριτικής της ευχέρειας να καθορίζει προτεραιότητες, το θεσμικό αυτό όργανο υπόκειται, πάντως, σε υποχρέωση αιτιολογήσεως όταν αρνείται να εξακολουθήσει την εξέταση καταγγελίας, ενώ η αιτιολογία αυτή πρέπει να είναι αρκούντως ακριβής και λεπτομερής (αποφάσεις της 4ης Μαρτίου 1999, Ufex κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-119/97 P, EU:C:1999:116, σκέψεις 90 και 91, και της 14ης Φεβρουαρίου 2001, Sodima κατά Επιτροπής, T-62/99, EU:T:2001:53, σκέψη 42).
- 40 Εν προκειμένω, η Επιτροπή έκρινε, με την προσβαλλόμενη απόφαση, ότι η Ένωση δεν είχε επαρκές συμφέρον να κινήσει έρευνα, με το αιτιολογικό ότι η πιθανότητα να αποδειχθεί παράβαση του άρθρου 101 και/ή του άρθρου 102 ΣΛΕΕ ήταν περιορισμένη, ότι η έκταση των αναγκαίων ερευνών ήταν πιθανώς δυσανάλογη σε σχέση με την εν λόγω περιορισμένη πιθανότητα και ότι οι εθνικές αρχές και τα εθνικά δικαστήρια ήσαν σε θέση να αντιμετωπίσουν καλύτερα τα ζητήματα που ανέκυψαν.

- 41 Το πρώτο σκέλος του δεύτερου λόγου ακυρώσεως πρέπει να εξεταστεί στο πλαίσιο ακριβώς αυτό και υπό το πρίσμα των νομολογιακών υπομνήσεων που εκτέθηκαν στις σκέψεις 34 έως 39 της αποφάσεως αυτής.

– Επί της πιθανότητας να αποδειχθεί παραβίαση του δικαίου του ανταγωνισμού και επί της εκτάσεως της έρευνας

- 42 Όσον αφορά το γεγονός ότι η Επιτροπή εκτίμησε, με την προσβαλλόμενη απόφαση, ότι η πιθανότητα να αποδειχθεί η προβαλλόμενη παράβαση φαινόταν περιορισμένη, το Γενικό Δικαστήριο παρατηρεί ότι τα πραγματικά στοιχεία που προσκόμισαν οι προσφεύγουσες παρείχαν, βεβαίως, τη δυνατότητα να αποδειχθεί ότι αυτές αποτέλεσαν το αντικείμενο συγκλινουσών και συντονισμένων καταδόσεων, ιδίως το 2005 και το 2006, αλλά και πέρα από τα έτη αυτά, το 2008, καθώς και από το 2010 έως το 2012, στις αυστριακές και πολωνικές αρχές, καταδόσεων οι οποίες προήλθαν πιθανότατα από κάποιους παραγωγούς και διανομείς φυτοπροστατευτικών προϊόντων τους οποίους αφορά η καταγγελία, έστω και αν το γεγονός αυτό δεν αποδεικνύεται ούτε με βεβαιότητα ούτε με ακρίβεια.
- 43 Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο διαπιστώνει ότι, όπως επισήμανε η Επιτροπή με την προσβαλλόμενη απόφαση, τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισαν οι προσφεύγουσες για να αποδείξουν την πιθανότητα συμφωνίας ή εναρμονισμένης πρακτικής των παραγωγών και διανομέων φυτοπροστατευτικών προϊόντων αναφέρονταν, κυρίως, πρώτον, στον συγκλίνοντα χαρακτήρα των καταγγελιών που αφορούσαν τις προσφεύγουσες ενώπιον των εθνικών αρχών· δεύτερον, στο γεγονός ότι οι εν λόγω παραγωγοί και διανομείς συναντήθηκαν στο πλαίσιο κλαδικών ενώσεων των οποίων ήταν μέλη, ιδίως στις 14 και 15 Ιουνίου 2005 κατά την κοινή συνεδρίαση των PSOR και IVA, και, τρίτον, στο γεγονός ότι είχε δοθεί εντολή σε δύο δικηγορικά γραφεία προκειμένου να ενημερώσουν τις διάφορες εθνικές αρχές για υποτιθέμενες παραβάσεις, εκ μέρους των αρχικών καταγγελλουσών εταιριών, των εφαρμοστών στο εμπόριο φυτοπροστατευτικών προϊόντων νομοθεσιών.
- 44 Βεβαίως, το άρθρο 101 ΣΛΕΕ απαγορεύει αυστηρά κάθε άμεση ή έμμεση επικοινωνία μεταξύ των ανταγωνιστριών επιχειρήσεων, με αντικείμενο ή αποτέλεσμα την άσκηση επιρροής στη συμπεριφορά υφιστάμενου ή δυνητικού ανταγωνιστή στην αγορά, ή τη γνωστοποίηση στον ανταγωνιστή αυτόν της συμπεριφοράς την οποία η επιχείρηση έχει αποφασίσει ή σχεδιάζει να τηρήσει στην αγορά. Πάντως, οι επιχειρηματίες διατηρούν το δικαίωμα να προσαρμόζονται ευφυώς στη διαπιστωθείσα ή αναμενόμενη συμπεριφορά των ανταγωνιστών τους (αποφάσεις της 16ης Δεκεμβρίου 1975, Suiker Unie κ.λπ. κατά Επιτροπής, 40/73 έως 48/73, 50/73, 54/73 έως 56/73, 111/73, 113/73 και 114/73, EU:C:1975:174, σκέψη 174, και της 20ής Απριλίου 1999, Limburgse Vinyl Maatschappij κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-305/94 έως T-307/94, T-313/94 έως T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 και T-335/94, EU:T:1999:80, σκέψη 720). Επομένως, οι επιχειρήσεις μπορούν, μεταξύ άλλων, να ενεργούν προς υπεράσπιση των νομίμων συμφερόντων τους σε περίπτωση ενδεχόμενης παραβάσεως, εκ μέρους των ανταγωνιστών τους, των εφαρμοστών διατάξεων, όπως, εν προκειμένω, των ρυθμίσεων σχετικά με το εμπόριο φυτοπροστατευτικών προϊόντων. Αντιστρόφως, το άρθρο 7 του κανονισμού 1/2003 παρέχει σε επιχειρήσεις, όπως οι προσφεύγουσες, τη δυνατότητα να καταγγέλλουν στην Επιτροπή ενδεχόμενες παραβάσεις των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ εκ μέρους των ανταγωνιστών τους.
- 45 Εν προκειμένω, θα μπορούσε να εξετασθεί το ενδεχόμενο να εντοπισθούν, μόνο στα στοιχεία που υποβλήθηκαν μονομερώς στην καταγγελία από τις προσφεύγουσες, ενδείξεις δυνητικού συντονισμού μεταξύ των οντοτήτων που αναφέρονται στην καταγγελία όσον αφορά τον ορισμό στρατηγικής συλλογικής καταδόσεως υποτιθεμένων παραβάσεων, εκ μέρους των προσφευγουσών, των εφαρμοστών ρυθμίσεων σχετικά, ιδίως, με το παράλληλο εμπόριο φυτοπροστατευτικών προϊόντων.
- 46 Εντούτοις, όσον αφορά την πιθανότητα να αποδειχθεί η ύπαρξη συμπράξεως ή εναρμονισμένης πρακτικής, το Γενικό Δικαστήριο φρονεί, υπό το πρίσμα των διευκρινίσεων που παρέσχαν ορισμένες από τις οντότητες που αναφέρονται στην καταγγελία, κατά τις οποίες χρειάστηκε να αντιμετωπίσουν

παραβάσεις των αρχικών καταγγελλουσών εταιριών κατά την ίδια περίοδο του έτους, δηλαδή κατά την περίοδο όπου οι ανάγκες των καλλιεργητών σε φυτοπροστατευτικά προϊόντα ήταν οι πλέον έντονες, ότι η Επιτροπή έκρινε, με την προσβαλλόμενη απόφαση, χωρίς να υποπέσει σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως, ότι τα εν λόγω στοιχεία απαντήσεως ήταν ικανά να δικαιολογήσουν τις ταυτόχρονες καταγγελίες των παραγωγών και διανομέων των προϊόντων αυτών στις εθνικές αρχές.

- 47 Περαιτέρω, όσον αφορά την πιθανότητα να αποδειχθεί ότι το αντικείμενο των ταυτόχρονων αυτών καταγγελιών αφορούσε συμπεριφορά αντίθετη προς τον ανταγωνισμό, το Γενικό Δικαστήριο εκτιμά ότι, γενικώς, υπό το πρίσμα, ιδίως, των κινδύνων προσβολής της φήμης τους ή αλλοιώσεως της αρχικής καταστάσεως των προϊόντων που διατίθενται στο εμπόριο, μπορεί να είναι θεμιτό για τους παραγωγούς και διανομείς φυτοπροστατευτικών προϊόντων να ενημερώσουν τις αρμόδιες εθνικές αρχές για ενδεχόμενες παραβιάσεις των ισχυουσών διατάξεων, ιδίως στο πλαίσιο παράλληλου εμπορίου των προϊόντων αυτών. Όσον αφορά τη συμμετοχή ορισμένων από τις οντότητες που αναφέρονται στην καταγγελία στις πράξεις ελέγχου που διενήργησαν οι εθνικές αρχές εντός των εγκαταστάσεων των προσφευγουσών, η νομοθεσία της Ένωσης, όπως ο κανονισμός (ΕΚ) 1383/2003 του Συμβουλίου, της 22ας Ιουλίου 2003, για την παρέμβαση των τελωνειακών αρχών έναντι εμπορευμάτων που είναι ύποπτα ότι παραβιάζουν ορισμένα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και για τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται έναντι των εμπορευμάτων που διαπιστώνεται ότι παραβιάζουν παρόμοια δικαιώματα (ΕΕ 2003, L 196, σ. 7), και ο κανονισμός (ΕΕ) 608/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουνίου 2013, σχετικά με την τελωνειακή επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας και την κατάργηση του κανονισμού 1383/2003 (ΕΕ 2013, L 181, σ. 15), προβλέπει, σε ορισμένες περιπτώσεις, τη δυνατότητα παρουσίας των φορέων δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας προκειμένου να καθορίσουν, κατά τις πράξεις ελέγχου, ενδεχόμενες προσβολές των δικαιωμάτων αυτών.
- 48 Επομένως, με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή θεώρησε, ομοίως χωρίς να υποπέσει σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως, ότι οι οντότητες που αφορούσε η καταγγελία είχαν το δικαίωμα να ενημερώσουν τις εθνικές αρχές για παραβάσεις εκ μέρους των προσφευγουσών των εφαρμοστέων ρυθμίσεων και, ενδεχομένως, να συνεργαστούν με τις αρχές αυτές στο πλαίσιο των ελέγχων στους οποίους προέβησαν οι αρχές αυτές.
- 49 Τέλος, όσον αφορά την εξομίωση των διοικητικών ελέγχων και των διοικητικών και ποινικών διώξεων των προσφευγουσών με συμπεριφορές των οντοτήτων που αναφέρονται στην καταγγελία, το Γενικό Δικαστήριο διαπιστώνει ότι οι αποφάσεις περί διεξαγωγής ελέγχων βάσει εγγράφων ή επιτόπου και περί κινήσεως διοικητικών και ποινικών διώξεων κατά των προσφευγουσών, οι οποίες προκάλεσαν τις δυσκολίες που αντιμετώπισαν οι προσφεύγουσες κατά την εξακολούθηση των εμπορικών δραστηριοτήτων τους υπό τις ίδιες συνθήκες, ήσαν καταλογιστέες στις εν λόγω εθνικές αρχές, οι οποίες, όπως αναγνωρίζουν οι προσφεύγουσες, ενεργούν προς το δημόσιο συμφέρον και των οποίων οι αποφάσεις εμπίπτουν, συναφώς, στην εξουσία εκτιμήσεώς τους. Πράγματι, παρά τις περιλαμβανόμενες στην από 16 Ιανουαρίου 2017 απάντηση αναφορές σε ορισμένες διατάξεις της πολωνικής και της αυστριακής νομοθεσίας, των οποίων το γράμμα δεν παρέχει κατ' ανάγκην τη δυνατότητα να υποστηριχθούν οι απόψεις τους, οι προσφεύγουσες εξακολουθούν να μην αποδεικνύουν ότι οι εν λόγω εθνικές αρχές ενεργούσαν κατά δέσμια αρμοδιότητα, υπό την έννοια ότι, δυνάμει των ως άνω εθνικών νομοθεσιών, οι αρχές αυτές ήσαν υποχρεωμένες να ενεργήσουν από το γεγονός και μόνο της λήψεως πληροφοριών προερχομένων από τρίτα πρόσωπα.
- 50 Πάντως, το Γενικό Δικαστήριο εκτιμά ότι δεν αποκλείεται, εν προκειμένω, να μπορούσαν οι εθνικές αυτές αρχές να αποφασίσουν, δυνάμει των εθνικών νομοθεσιών τους, ότι τα στοιχεία που τους είχαν υποβληθεί, ανωνύμως ή όχι, δεν παρείχαν τη δυνατότητα αποδείξεως ή υπόνοιας παραβάσεων εκ μέρους των προσφευγουσών των εφαρμοστέων διοικητικών, φορολογικών ή ποινικών διατάξεων και, κατά συνέπεια, δεν δικαιολογούσαν την κίνηση διώξεων κατ' αυτών. Εξάλλου, όπως υπογράμμισε η Επιτροπή στο σημείο 52 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ορισμένοι από τους ελέγχους των πολωνικών αρχών, ιδίως το 2008, διενεργήθηκαν, εν πάση περιπτώσει, αυτεπαγγέλτως και όχι κατόπιν αιτήσεως των ανταγωνιστών των προσφευγουσών.

- 51 Πέραν του ζητήματος της εκτιμήσεως εκ μέρους των αρχών αυτών, αυστριακών και πολωνικών, της σκοπιμότητας διεξαγωγής ελέγχων ή κινήσεως διώξεων κατά των προσφευγουσών, το Γενικό Δικαστήριο παρατηρεί ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία που προσκόμισαν οι προσφεύγουσες, 57 αποφάσεις, εκάστη των οποίων αφορά διαφορετικό προϊόν που διατέθηκε στο εμπόριο από τις προσφεύγουσες, εκδόθηκαν στην Αυστρία κατά τη λήξη των διαδικασιών διοικητικών ελέγχων που έδωσαν τη δυνατότητα στις εθνικές αρχές να διαπιστώσουν παραβάσεις του εφαρμοστέου δικαίου εκ μέρους των προσφευγουσών και ότι, όσον αφορά την Πολωνία, επιβλήθηκαν στις προσφεύγουσες, κατ' ουσία, διοικητικά πρόστιμα ύψους 21 759 969,92 πολωνικών ζλότι (PLN), 48 247 161,60 PLN και 375 056,56 PLN. Συναφώς, ένα τμήμα των προμνησθεισών αποφάσεων καθώς και τα προπαρατεθέντα πρόστιμα ακυρώθηκαν μεταγενέστερα, εν όλω ή εν μέρει, από τα αρμόδια εθνικά δικαστήρια που αποφάνθηκαν επί των ενδίκων βοηθημάτων τα οποία άσκησαν οι προσφεύγουσες. Πάντως, γεγονός παραμένει ότι οι εθνικές αρχές είχαν αρχικώς εκτιμήσει, με αποφάσεις που εκδόθηκαν δυνάμει του εθνικού δικαίου, ότι οι προσφεύγουσες είχαν παραβιάσει τις εφαρμοστέες στο εμπόριο φυτοπροστατευτικών προϊόντων διατάξεις και ότι, εν πάση περιπτώσει, οι ενδεχόμενες πλημμέλειες που διέπραξαν οι εθνικές αρχές δεν μπορούν να καταλογισθούν στις οντότητες τις οποίες αφορά η καταγγελία.
- 52 Οι διαπιστώσεις αυτές, στις οποίες προέβησαν οι πολωνικές και αυστριακές αρχές, κατέστησαν δυνατή τη σχετικοποίηση, όπως δέχθηκε εν προκειμένω η Επιτροπή, του ισχυρισμού των προσφευγουσών ότι οι δηλώσεις και καταγγελίες, που φέρονται ότι έγιναν από τους παραγωγούς και διανομείς φυτοπροστατευτικών προϊόντων τους οποίους αφορά η καταγγελία, ήσαν απατηλές ή ψευδείς και εντάσσονταν σε συλλογική προσπάθεια που αποσκοπούσε στην εξαφάνιση των προσφευγουσών ως ανταγωνιστριών εταιριών. Άλλωστε, το Γενικό Δικαστήριο παρατηρεί συναφώς ότι οι προσφεύγουσες δεν κατόρθωσαν να εξηγήσουν τους απτούς λόγους για τους οποίους δεν άσκησαν, δυνάμει του εθνικού δικαίου, αγωγές λόγω δυσφημίσεως ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων, πολωνικών και αυστριακών, κατά των εταιριών τις οποίες κατηγορούν, εν προκειμένω, ότι προέβησαν σε απατηλές ή ψευδείς δηλώσεις σε βάρος τους.
- 53 Υπό το πρίσμα των σκέψεων αυτών, δεν ήταν *prima facie* προφανές ότι, στο παρόν στάδιο εξελίξεως του δικαίου της Ένωσης, ήταν ευχερές για την Επιτροπή να αποδείξει ότι οι συμπεριφορές των οντοτήτων που αφορά η καταγγελία, όπως περιγράφονται και τεκμηριώνονται από τις προσφεύγουσες, μπορούσαν, αφεαυτών, να θεωρηθούν ότι υιοθετήθηκαν στο πλαίσιο συμπράξεως υπό την έννοια του άρθρου 101 ΣΛΕΕ ή συλλογικής δεσπόζουσας θέσεως υπό την έννοια του άρθρου 102 ΣΛΕΕ.
- 54 Κατά συνέπεια, η Επιτροπή μπορούσε, χωρίς να υποπέσει σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως, να κρίνει, με την προσβαλλόμενη απόφαση, ότι η πιθανότητα αποδείξεως παραβάσεως του άρθρου 101 ή του άρθρου 102 ΣΛΕΕ φαινόταν ισχνή.
- 55 Στο μέτρο που, με την καταγγελία και με την υπό κρίση προσφυγή, οι προσφεύγουσες έβαλαν κατά της συμπεριφοράς και των αποφάσεων των εθνικών αρχών, εν προκειμένω της γερμανικής, της αυστριακής και της πολωνικής, ιδίως των διαβουλευσέων τους προκειμένου να εκπληρώσουν την αποστολή τους να μεριμνούν για την εκ μέρους των επιχειρηματιών που διαθέτουν στο εμπόριο φυτοπροστατευτικά προϊόντα τήρηση της εφαρμοστέας νομοθεσίας, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι τέτοιες συμπεριφορές και αποφάσεις των αρχών των κρατών μελών δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ, εφόσον τα άρθρα αυτά αποσκοπούν στη ρύθμιση μόνο της συμπεριφοράς επιχειρήσεων (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 5ης Απριλίου 1984, Van de Haar, 177/82 και 178/82, EU:C:1984:144, σκέψη 24). Συναφώς, το γεγονός που επικαλούνται με την από 16 Ιανουαρίου 2017 απάντηση οι προσφεύγουσες, ότι οι αρχές αυτές είχαν επηρεαστεί όσον αφορά τις επιλογές τους να προβούν σε ελέγχους λόγω των αιτήσεων που τους είχαν υποβληθεί από δικηγορικά γραφεία με σχετική εντολή, δεν μπορεί να αφαιρέσει από τις αποφάσεις τους τον χαρακτήρα αποφάσεων εθνικών αρχών.

- 56 Εξάλλου, ορθώς η Επιτροπή θεώρησε ότι η έρευνα, όπως ζητήθηκε με την καταγγελία, που θα ήταν αναγκαία για να αποδειχθεί ή, αντιθέτως, να αποκλειστεί η ύπαρξη παραβάσεως του άρθρου 101 και/ή του άρθρου 102 ΣΛΕΕ θα είχε καταστήσει αναγκαία την κινητοποίηση σημαντικών πόρων. Πράγματι, μολονότι οι προσφεύγουσες προσκόμισαν αποδεικτικά στοιχεία μόνο για ορισμένες από τις οντότητες που αναφέρονται στην καταγγελία, ιδίως, για την RWA, αμφισβητούσαν, πάντως, τη συμπεριφορά σημαντικού αριθμού άλλων εταιριών καθώς και επαγγελματικών οργανώσεων.
- 57 Περαιτέρω, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζουν οι προσφεύγουσες, το γεγονός ότι η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η έρευνα, όπως ζητήθηκε με την καταγγελία, θα ήταν μεγάλης εκτάσεως εάν είχε χρειαστεί να κινηθεί δεν ήταν αφεαυτού αποφασιστικό κριτήριο για να την υποχρεώσει να κινήσει μια τέτοια έρευνα. Αυτό ισχύει και όσον αφορά το γεγονός ότι συμπεριφορές τις οποίες αφορά η καταγγελία φέρονται ότι είχαν υιοθετηθεί εντός πλειόνων κρατών μελών.
- 58 Υπό το πρίσμα αυτό, η Επιτροπή υποστηρίζει εν προκειμένω ότι οι συμπεριφορές που προσάπτονται με την καταγγελία περιορίζονταν, κατ' ουσία, σε ένα κράτος μέλος, δηλαδή στην Πολωνία, όπου βρίσκονταν οι κυριότερες αποθήκες της Agria Polska.
- 59 Συναφώς, ακόμη και αν ορισμένες ελεγκτικές πράξεις έλαβαν χώρα στην Αυστρία και κατέληξαν, στο εν λόγω κράτος μέλος, στην επιβολή κυρώσεων στις προσφεύγουσες, από τον φάκελο προκύπτει ότι η πλειονότητα των δυσκολιών που αντιμετώπισαν οι προσφεύγουσες στις σχέσεις τους με τις εθνικές αρχές αφορούσαν τις δραστηριότητές τους στην Πολωνία και, σε μικρότερο μόνο βαθμό, τις δραστηριότητές τους στην Αυστρία.
- 60 Όμως, το Γενικό Δικαστήριο παρατηρεί ότι οι προσφεύγουσες υπέβαλαν εθνική καταγγελία μόνο στην Πολωνία. Πράγματι, επιβεβαίωσαν, με την απάντηση της 16ης Ιανουαρίου 2017, ότι δεν είχαν καταθέσει ανάλογη καταγγελία ενώπιον της Bundeswettbewerbsbehörde (ομοσπονδιακή αρχή ανταγωνισμού, Αυστρία) και, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, διευκρίνισαν συναφώς ότι η μη κατάθεση καταγγελίας ενώπιον της αρχής αυτής οφειλόταν στην απόφαση της λουξεμβουργιανής εταιρίας Cera Chem να φέρει την υπόθεση ενώπιον της Επιτροπής, η οποία ήταν, κατά την εκτίμησή της, μετά την άρνηση του UOKiK να εξετάσει την εθνική καταγγελία, η εκ φύσεως καταλληλότερη οντότητα για να επιληφθεί της καταγγελίας.
- 61 Ανεξαρτήτως των διευκρινίσεων αυτών, το Γενικό Δικαστήριο εκτιμά ότι οι προσφεύγουσες θα μπορούσαν να υποβάλουν καταγγελία ενώπιον της ομοσπονδιακής αρχής ανταγωνισμού, στο μέτρο που, αφενός, κατηγορούν την RWA ότι έδωσε εντολή σε αυστριακό δικηγορικό γραφείο, το οποίο έδωσε, με τη σειρά του, εντολή σε πολωνικό δικηγορικό γραφείο να προβεί σε καταγγελίες, ενώπιον εθνικών διοικητικών και ποινικών αρχών, κατά των προσφευγουσών και, αφετέρου, αποτέλεσαν το αντικείμενο, τον Απρίλιο του 2012, ελέγχων εκ μέρους του ομοσπονδιακού γραφείου ασφαλείας τροφίμων.
- 62 Εξάλλου, η εκ μέρους των προσφευγουσών υποβολή καταγγελίας μόνο στην Πολωνία επιρρωννύει το γεγονός ότι, κατά την άποψή τους και όπως εκτίμησε κατ' ουσίαν η Επιτροπή με την προσβαλλόμενη απόφαση, το UOKiK ήταν σε θέση να κρίνει καλύτερα τις αιτιάσεις που αναπτύχθηκαν με την καταγγελία, όπως άλλωστε τα πολωνικά ή και τα αυστριακά δικαστήρια στο πλαίσιο ενδίκων βοηθημάτων που οι προσφεύγουσες θα μπορούσαν να ασκήσουν προκειμένου να αποζημιωθούν για τις ζημίες που απορρέουν από την προβαλλόμενη παράβαση των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ εκ μέρους των παραγωγών φυτοπροστατευτικών προϊόντων.
- 63 Ακόμη και αν γίνει δεκτό ότι η καταγγελία αφορούσε συμπεριφορές που υιοθέτησαν οι ανταγωνιστές των προσφευγουσών τόσο στην Αυστρία όσο και στην Πολωνία, ή, παρά την έλλειψη κρίσιμων και ουσιαστικών αποδεικτικών στοιχείων συναφώς, και στη Γερμανία και το Λουξεμβούργο, το γεγονός ότι οι προβαλλόμενες συμπεριφορές έλαβαν χώρα σε πλείονα κράτη μέλη, εν προκειμένω σε δύο, ουσιαστικά, από αυτά, θα μπορούσε να αποτελεί απλώς ένδειξη του ότι μια δράση στο επίπεδο της Ένωσης θα μπορούσε να είναι αποτελεσματικότερη από ό,τι διάφορες δράσεις σε εθνικό επίπεδο (βλ.,

υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 15ης Δεκεμβρίου 2010, CEHR κατά Επιτροπής, T-427/08, EU:T:2010:517, σκέψη 176). Πάντως, ούτε η ένδειξη αυτή θα αρκούσε, αφεαυτής, για να δικαιολογήσει την κίνηση διαδικασίας έρευνας από την Επιτροπή.

- ⁶⁴ Εν πάση περιπτώσει, ακόμη και αν υποτεθεί ότι, σε κάποιο βαθμό, και η Επιτροπή ήταν σε θέση να εξετάσει την υπόθεση, καθόσον οι συμπεριφορές που καλύπτει η καταγγελία αφορούσαν πλείονα κράτη μέλη και λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι το UOKiK απέρριψε την ανάλογη εθνική καταγγελία για λόγο αναγόμενο σε εθνικό κανόνα περί παραγραφής, οι προσφεύγουσες δεν είχαν κανένα δικαίωμα στην εξέταση της υποθέσεως από την Επιτροπή (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 17ης Δεκεμβρίου 2014, Si.mobil κατά Επιτροπής, T-201/11, EU:T:2014:1096, σκέψη 40), εφόσον από τον φάκελο προκύπτει ότι, εν προκειμένω, οι συμπεριφορές αυτές αφορούσαν, κατ' ουσία, δύο μόνο κράτη μέλη και ότι η Επιτροπή διαπίστωσε, χωρίς να υποπέσει σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως συναφώς, ότι η πιθανότητα αποδείξεως ενδεχόμενης παραβάσεως ήταν περιορισμένη, διαπίστωση η οποία, αφεαυτής, μπορούσε να οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι δεν υπήρχε συμφέρον της Ένωσης στην περαιτέρω εξέταση της υποθέσεως (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 17ης Δεκεμβρίου 2014, Si.mobil κατά Επιτροπής, T-201/11, EU:T:2014:1096, σκέψη 100 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

– *Επί της δυνατότητας εφαρμογής στην υπό κρίση περίπτωση της νομολογίας που απορρέει από τις αποφάσεις της 17ης Ιουλίου 1998, ITT Promedia κατά Επιτροπής (T-111/96), και της 1ης Ιουλίου 2010, AstraZeneca κατά Επιτροπής (T-321/05)*

- ⁶⁵ Οι προσφεύγουσες αμφισβητούν την ορθότητα της απόψεως που υιοθέτησε η Επιτροπή με την προσβαλλόμενη απόφαση και κατά την οποία η νομολογία που απορρέει από τις αποφάσεις της 17ης Ιουλίου 1998, ITT Promedia κατά Επιτροπής (T-111/96, EU:T:1998:183), και της 1ης Ιουλίου 2010, AstraZeneca κατά Επιτροπής (T-321/05, EU:T:2010:266), δεν είχε εφαρμογή στην υπό κρίση περίπτωση και, επομένως, δεν παρείχε τη δυνατότητα να χαρακτηρισθούν ως αντίθετες προς τον ανταγωνισμό οι συντονισμένες συμπεριφορές των οντοτήτων τις οποίες αφορά η καταγγελία. Εκτιμούν, επιπλέον, ότι οι πρακτικές που περιγράφονται στην καταγγελία παρείχαν στην Επιτροπή την ευκαιρία να αναπτύξει το δίκαιο του ανταγωνισμού της Ένωσης, πράγμα που αποτελεί έναν από τους λόγους που αναγνωρίζει η ανακοίνωση της Επιτροπής περί χειρισμού των καταγγελιών από την Επιτροπή βάσει των άρθρων [101 ΣΛΕΕ] και [102 ΣΛΕΕ] (ΕΕ 2004, C 101, σ. 65), όπως διορθώθηκε (ΕΕ 2004, C 148, σ. 10).
- ⁶⁶ Προσήκει να τονιστεί συναφώς ότι, με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή δικαιολόγησε τη δυσκολία αποδείξεως της παραβάσεως που αφορά η καταγγελία με το αιτιολογικό, ιδίως, ότι, κατά το θεσμικό αυτό όργανο, το γεγονός ότι οι επιχειρήσεις ενημερώνουν τις εθνικές αρχές ή, κατά τη διατύπωση των προσφευγουσών, καταγγέλλουν ενδεχόμενες παραβάσεις στις εθνικές αρχές δεν εμπίπτει στις έννοιες της «κακόβουλης προσφυγής στη δικαιοσύνη» ή της «καταστρατηγήσεως κανονιστικών διαδικασιών» κατά τη νομολογία που διαμορφώθηκε επί της έννοιας της καταχρηστικής εκμεταλλεύσεως δεσπόζουσας θέσεως και απορρέει από τις αποφάσεις της 17ης Ιουλίου 1998, ITT Promedia κατά Επιτροπής (T-111/96, EU:T:1998:183), και της 1ης Ιουλίου 2010, AstraZeneca κατά Επιτροπής (T-321/05, EU:T:2010:266). Επομένως, πρέπει να εξεταστεί αν η νομολογία αυτή ασκεί εν προκειμένω επιρροή.
- ⁶⁷ Συναφώς, στις σκέψεις 60 και 61 της αποφάσεως της 17ης Ιουλίου 1998, ITT Promedia κατά Επιτροπής (T-111/96, EU:T:1998:183), σε συνδυασμό με τη σκέψη 55 της αποφάσεως αυτής, το Γενικό Δικαστήριο υπενθύμισε ότι η πρόσβαση στη δικαιοσύνη ακόμα και επιχειρήσεως κατέχουσας δεσπόζουσα θέση αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα και γενική αρχή διασφαλίζουσα την τήρηση του δικαίου και ότι, κατά συνέπεια, μόνον υπό περιστάσεις όλως εξαιρετικές μπορεί να θεωρηθεί ότι το γεγονός της κινήσεως δίκης από επιχείρηση που κατέχει δεσπόζουσα θέση κατά του ανταγωνιστή της συνιστά καταχρηστική εκμετάλλευση της δεσπόζουσας θέσεως υπό την έννοια του άρθρου 102 ΣΛΕΕ. Επομένως, για να συναχθεί το συμπέρασμα ότι ένα ένδικο βοήθημα μπορεί, στην πραγματικότητα, να αποτελεί καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσεως, πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά δύο

προϋποθέσεις. Πράγματι, είναι αναγκαίο το ένδικο βοήθημα, πρώτον, να μην μπορεί ευλόγως να θεωρηθεί ότι αποβλέπει στη διεκδίκηση των δικαιωμάτων της ενδιαφερόμενης επιχείρησης και, ως εκ τούτου, να στοχεύει μόνο στην παρενόχληση του αντιδίκου και, δεύτερον, να εντάσσεται στο πλαίσιο σχεδίου με σκοπό την κατάργηση του ανταγωνισμού. Οι δύο αυτές προϋποθέσεις πρέπει να ερμηνεύονται και να εφαρμόζονται συσταλτικά, ούτως ώστε να μη διακυβεύεται η εφαρμογή της γενικής αρχής περί προσβάσεως στη δικαιοσύνη (απόφαση της 13ης Σεπτεμβρίου 2012, *Protégé International* κατά Επιτροπής, T-119/09, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2012:421, σκέψη 49).

- 68 Στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 1ης Ιουλίου 2010, *AstraZeneca* κατά Επιτροπής (T-321/05, EU:T:2010:266), ο δικαστής της Ένωσης έκρινε ότι επιχείρηση που κατέχει δεσπόζουσα θέση δεν μπορεί να χρησιμοποιεί «προβλεπόμενες από το ρυθμιστικό πλαίσιο διαδικασίες» κατά τρόπον ώστε να παρεμποδίζει ή να καθιστά δυσχερέστερη την είσοδο ανταγωνιστών στην αγορά, εάν δεν υφίστανται λόγοι συνδεόμενοι με την προάσπιση των νομίμων συμφερόντων της ως επιχείρησης που ασκεί θεμιτό ανταγωνισμό ή εάν ελλείπει αντικειμενική δικαιολόγηση (απόφαση της 1ης Ιουλίου 2010, *AstraZeneca* κατά Επιτροπής, T-321/05, EU:T:2010:266, σκέψεις 672 και 817, η οποία επικυρώθηκε κατ' αναίρεση με την απόφαση της 6ης Δεκεμβρίου 2012, *AstraZeneca* κατά Επιτροπής, C-457/10 P, EU:C:2012:770, σκέψη 134). Κατά το Δικαστήριο, ο παράνομος χαρακτήρας συμπεριφοράς καταχρηστικής υπό το πρίσμα του άρθρου 102 ΣΛΕΕ είναι άσχετος προς τον συμβατό ή μη χαρακτήρα της με άλλα νομικά πλαίσια, στη δε πλειονότητα των περιπτώσεων οι καταχρήσεις δεσπόζουσας θέσεως συνίστανται σε συμπεριφορές κατά τα λοιπά σύνομες από πλευράς άλλων, πέρα του δικαίου του ανταγωνισμού, κλάδων του δικαίου (απόφαση της 6ης Δεκεμβρίου 2012, *AstraZeneca* κατά Επιτροπής, C-457/10 P, EU:C:2012:770, σκέψη 132).
- 69 Πάντως, οι αποφάσεις της 17ης Ιουλίου 1998, *ITT Promedia* κατά Επιτροπής (T-111/96, EU:T:1998:183), και της 1ης Ιουλίου 2010, *AstraZeneca* κατά Επιτροπής (T-321/05, EU:T:2010:266), αφορούσαν συμπεριφορές διαφορετικές από αυτές που οι προσφεύγουσες καταλογίζουν, εν προκειμένω, στις οντότητες που αναφέρονται στην καταγγελία.
- 70 Πράγματι, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, στις δύο υποθέσεις επί των οποίων εκδόθηκαν οι αποφάσεις της 17ης Ιουλίου 1998, *ITT Promedia* κατά Επιτροπής (T-111/96, EU:T:1998:183), και της 1ης Ιουλίου 2010, *AstraZeneca* κατά Επιτροπής (T-321/05, EU:T:2010:266), οι διοικητικές και δικαστικές αρχές στις οποίες προσέφυγαν οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις που κατείχαν δεσπόζουσα θέση δεν διέθεταν διακριτική ευχέρεια για να εκτιμήσουν τη σκοπιμότητα του να δοθεί ή όχι συνέχεια στις αιτήσεις των επιχειρήσεων αυτών, είτε επρόκειτο για ανταγωγή ασκηθείσα ενώπιον εθνικού δικαστηρίου είτε για την απόφαση επιχείρησης να ανακαλέσει την αίτηση χορηγήσεως άδειας κυκλοφορίας φαρμάκου στην αγορά. Αφενός, το δικαστήριο που επελήφθη της εν λόγω ανταγωγής ήταν υποχρεωμένο να αποφανθεί επ' αυτής. Αφετέρου, η αρχή που χορήγησε την άδεια κυκλοφορίας στην αγορά δεν μπορούσε να αποφασίσει τη διατήρηση της ισχύος της άδειας αυτής παρά την αντίθετη βούληση του κατόχου της εν λόγω άδειας.
- 71 Αντιθέτως, όπως διαπιστώθηκε στις σκέψεις 49 και 50 της αποφάσεως αυτής, οι διοικητικές και ποινικές αρχές οι οποίες, εν προκειμένω, αποφάσισαν να ελέγξουν ή να διώξουν τις προσφεύγουσες ή και να τους επιβάλουν κυρώσεις, θα μπορούσαν να εκδώσουν τις αποφάσεις αυτές ανεξαρτήτως των πληροφοριακών στοιχείων που φέρεται ότι τους διαβιβάστηκαν από τις επιχειρήσεις παραγωγούς και διανομείς φυτοπροστατευτικών προϊόντων. Αντιστρόφως, θα μπορούσαν επίσης να εκτιμήσουν, βάσει των πληροφοριακών στοιχείων που τους διαβιβάστηκαν, περιλαμβανομένων και αυτών που καλύπτονταν από ανωνυμία, ότι παρείλκε η διεξαγωγή ελέγχων ή η κίνηση διώξεων κατά των προσφευγουσών.
- 72 Κατά συνέπεια, εκτός του ότι δεν ήταν προφανής, βάσει των στοιχείων που παρασχέθηκαν με την καταγγελία, η απόδειξη συλλογικής δεσπόζουσας θέσεως των επιχειρήσεων τις οποίες αφορούσε η καταγγελία ή ακόμη δεσπόζουσας θέσεως μιας εξ αυτών, εν προκειμένω της RWA, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι η Επιτροπή μπορούσε, χωρίς να υποπέσει συναφώς σε πρόδηλη πλάνη

εκτιμήσεως, να εκτιμήσει ότι η πιθανότητα αποδείξεως παραβάσεως εν προκειμένω των άρθρων 101 και/ή 102 ΣΛΕΕ ήταν ισχυρή, μεταξύ άλλων και διότι δεν ήταν προφανές ότι οι επίμαχες ενέργειες ενέπιπταν ενδεχομένως στην έννοια της καταχρηστικής εκμεταλλεύσεως δεσπόζουσας θέσεως κατά τη νομολογία που απορρέει από τις αποφάσεις της 17ης Ιουλίου 1998, ITT Promedia κατά Επιτροπής (T-111/96, EU:T:1998:183), και της 1ης Ιουλίου 2010, AstraZeneca κατά Επιτροπής (T-321/05, EU:T:2010:266). Η διαπίστωση αυτή επιρρωννύεται από το γεγονός ότι, με την απόφαση της 17ης Ιουλίου 1998, ITT Promedia κατά Επιτροπής (T-111/96, EU:T:1998:183), ο δικαστής της Ένωσης υπογράμμισε τον εξαιρετικό χαρακτήρα της αναγνωρίσεως καταχρηστικής εκμεταλλεύσεως δεσπόζουσας θέσεως στην περίπτωση την οποία αφορούσε η υπόθεση εκείνη.

73 Τέλος, λαμβανομένης υπόψη της ευρείας διακριτικής ευχέρειας που πρέπει να αναγνωρίζεται στην Επιτροπή κατά τον καθορισμό των προτεραιοτήτων στον τομέα της αναπτύξεως του δικαίου ανταγωνισμού της Ένωσης, το γεγονός ότι μια υπόθεση μπορεί εν δυνάμει να συμβάλει στην ανάπτυξη του δικαίου αυτού ως προς μια νέα πτυχή δεν πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα να υποχρεώνει την Επιτροπή να προβεί σε έρευνα, αντιθέτως προς τα υποστηριζόμενα από τις προσφεύγουσες.

74 Κατόπιν των ανωτέρω σκέψεων, το πρώτο σκέλος του δεύτερου λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

Επί του δεύτερου σκέλους του δεύτερου λόγου ακυρώσεως, σχετικά με την πρακτική αποτελεσματικότητα των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ

75 Στο πλαίσιο του δεύτερου σκέλους του δεύτερου λόγου ακυρώσεως, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι, με την άρνησή της να κινήσει διαδικασία έρευνας, η Επιτροπή στέρησε, εν προκειμένω, τα άρθρα 101 και 102 ΣΛΕΕ από κάθε πρακτική αποτελεσματικότητα.

76 Συγκεκριμένα, κατά τις προσφεύγουσες, εξαιτίας της προσβαλλόμενης αποφάσεως και λαμβανομένων υπόψη της αρνήσεως του UOKiK να κινήσει διαδικασία έρευνας στην Πολωνία και της δυσκολίας, αν όχι της αδυναμίας, στην πράξη, να επιδικαστεί αποζημίωση για την προκληθείσα ζημία από τα εθνικά δικαστήρια, δεν θα ήταν δυνατόν να τιμωρηθούν οι παραβιάσεις του δικαίου του ανταγωνισμού εκ μέρους των οντοτήτων τις οποίες αφορούσε η καταγγελία, ούτε από αρχή ανταγωνισμού ούτε από εθνικό δικαστήριο, τούτο δε παρά το γεγονός ότι αντικείμενο αμφισβητήσεως ήταν και η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, ειδικότερα το εμπόριο των φυτοπροστατευτικών προϊόντων, και η Επιτροπή είχε μια πραγματική ευκαιρία να εξασφαλίσει επωφελή ανάπτυξη του δικαίου του ανταγωνισμού της Ένωσης.

77 Όσον αφορά το γεγονός ότι το UOKiK αποφάσισε να μην εξετάσει την εθνική καταγγελία λόγω του κανόνα της ετήσιας παραγραφής, που προβλέπεται στο πολωνικό δίκαιο και αρχίζει να τρέχει από τη λήξη του έτους κατά τη διάρκεια του οποίου έπαυσε η προβαλλόμενη παράβαση, επιβάλλεται, προκαταρκτικώς, η διαπίστωση ότι η εν λόγω απόφαση της εθνικής αρχής ανταγωνισμού, η οποία δεν περιέχει καμία εκτίμηση σχετικά με την παράβαση ή όχι των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ, δεν μπορεί να έχει ως συνέπεια την επιβολή στην Επιτροπή της υποχρεώσεως να κινήσει διαδικασία έρευνας (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 21ης Ιανουαρίου 2015, easyJet Airline κατά Επιτροπής, T-355/13, EU:T:2015:36, σκέψη 28).

78 Επιπλέον, πρέπει να τονιστεί ότι η επιταγή της αποτελεσματικότητας δεν μπορεί να συνεπάγεται την υποχρέωση της Επιτροπής να ελέγξει, όταν διαπιστώνει την έλλειψη συμφέροντος της Ένωσης να κινηθεί διαδικασία έρευνας, αν η αρχή ανταγωνισμού η οποία επελήφθη προηγουμένως ανάλογης καταγγελίας διέθετε τα θεσμικά, χρηματοοικονομικά και τεχνικά μέσα για να εκπληρώσει την αποστολή που της ανατέθηκε με τον κανονισμό 1/2003 (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 17ης Δεκεμβρίου 2014, Si.mobil κατά Επιτροπής, T-201/11, EU:T:2014:1096, σκέψη 57).

- 79 Εν πάση περιπτώσει, οι προσφεύγουσες δεν μπόρεσαν να αποδείξουν ότι το UOKiK δεν είχε πρόθεση να ασκήσει δίωξη και να επιβάλει αποτελεσματικές κυρώσεις για τις παραβάσεις των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ. Ομοίως, ουδόλως αποδεικνύουν ως προς τι ο προβλεπόμενος στο πολωνικό δίκαιο χρόνος παραγραφής που τους αντιτάχθηκε προς στήριξη της απορρίψεως της εθνικής καταγγελίας και ο οποίος, ελλείψει ρυθμίσεως στο δίκαιο της Ένωσης που τυγχάνει εφαρμογής *ratione temporis*, εμπίπτει στη δικονομική αυτονομία της Δημοκρατίας της Πολωνίας, μπορούσε να καταστήσει αδύνατη ή υπέρμετρα δυσχερή την άσκηση των δικαιωμάτων που αντλούν από αυτές τις διατάξεις της Συνθήκης ΛΕΕ (βλ., υπό την έννοια αυτή και κατ' αναλογία, απόφαση της 13ης Ιουλίου 2006, Manfredi κ.λπ., C-295/04 έως C-298/04, EU:C:2006:461, σκέψεις 77 και 78). Άλλωστε, οι προσφεύγουσες παραδέχθηκαν, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι, με την εθνική καταγγελία και το έγγραφο της 30ής Αυγούστου 2010, δεν υπέβαλαν στην εκτίμηση του UOKiK πραγματικά στοιχεία που αφορούν χρονική περίοδο μεταγενέστερη του έτους 2008, ενώ, όπως υπογράμμισε η Επιτροπή, μεταξύ άλλων με τις από 6 Φεβρουαρίου 2017 παρατηρήσεις της, οι αποθήκες και οι εγκαταστάσεις όπου βρίσκονταν οι κύριες έδρες της Agria Polska αποτέλεσαν το αντικείμενο ελέγχων των πολωνικών αρχών κατά τους μήνες Μάιο και Ιούνιο του 2010.
- 80 Επιπλέον, το Γενικό Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι, γενικώς και όπως υπενθυμίζεται στο άρθρο 6 του κανονισμού 1/2003, εναπόκειται στα εθνικά δικαστήρια, τα οποία οφείλουν να εφαρμόζουν, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, τις διατάξεις των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ, που παράγουν άμεσα αποτελέσματα στις μεταξύ των ιδιωτών σχέσεις και γεννούν δικαιώματα υπέρ των υποκειμένων δικαίου, να εξασφαλίζουν την πλήρη αποτελεσματικότητα των κανόνων αυτών και να προστατεύουν τα δικαιώματα που αυτοί απονέμουν στους ιδιώτες (απόφαση της 20ής Σεπτεμβρίου 2001, Courage και Crehan, C-453/99, EU:C:2001:465, σκέψεις 23 και 25).
- 81 Κατά συνέπεια, οι προσφεύγουσες μπορούσαν θεμιτώς να ασκήσουν ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων, πολωνικών ή αυστριακών, αγωγές αποζημιώσεως για τις ζημίες που φέρεται ότι τους προκάλεσαν οι συμπεριφορές ή ενέργειες των παραγωγών και διανομέων φυτοπροστατευτικών προϊόντων τις οποίες θεωρούν αντίθετες προς τα άρθρα 101 και 102 ΣΛΕΕ. Πράγματι, οποιοσδήποτε, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δικαιούται να ζητήσει αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη, εφόσον υφίσταται αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της ζημίας αυτής και μιας απαγορευμένης βάσει του άρθρου 101 ή 102 ΣΛΕΕ συμπράξεως ή πρακτικής (απόφαση της 13ης Ιουλίου 2006, Manfredi κ.λπ., C-295/04 έως C-298/04, EU:C:2006:461, σκέψη 61).
- 82 Συναφώς, πρέπει να τονιστεί ότι η ενδεχόμενη άρνηση εθνικής αρχής ανταγωνισμού ή της Επιτροπής να κινηθεί διαδικασία έρευνας, ικανή να οδηγήσει σε εκτίμηση, εκ μέρους κάποιας από τις εν λόγω διοικητικές αρχές, περί της υπάρξεως παραβάσεως των κανόνων ανταγωνισμού και, ενδεχομένως, στην επιβολή χρηματικής ποινής στις επιχειρήσεις τις οποίες αφορά η εν λόγω έρευνα, δεν μπορεί να έχει ως συνέπεια να περιορίσει το δικαίωμα των προσφευγουσών να ασκήσουν ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων αγωγές αποζημιώσεως για τις ζημίες που προκάλεσε η παράβαση των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ.
- 83 Υπό τις συνθήκες αυτές, ακόμη και στην περίπτωση κατά την οποία η εθνική αρχή ανταγωνισμού, εν προκειμένω το UOKiK, είχε απορρίψει την εθνική καταγγελία για λόγο που ανάγεται σε εθνικό κανόνα παραγραφής και ακόμη και αν ενδεχόμενη έρευνα της Επιτροπής θα μπορούσε εν δυνάμει να ελαφρύνει, στο πλαίσιο ενδίκων βοηθημάτων που ασκούνται ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων, το βάρος αποδείξεως των προσφευγουσών, οι προσφεύγουσες δεν μπορούν να υποστηρίξουν ότι η προσβαλλόμενη απόφαση, με την οποία η Επιτροπή αρνήθηκε να κινηθεί διαδικασία έρευνας, είχε ως συνέπεια να στερήσει τα άρθρα 101 και 102 ΣΛΕΕ από κάθε πρακτική αποτελεσματικότητα.
- 84 Εξάλλου, το Γενικό Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι οι αγωγές αποζημιώσεως ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων μπορούν να συμβάλουν σημαντικά, όπως η δράση της Επιτροπής και των εθνικών αρχών ανταγωνισμού, στη διατήρηση της αποτελεσματικότητας του ανταγωνισμού εντός της Ένωσης (απόφαση της 20ής Σεπτεμβρίου 2001, Courage και Crehan, C-453/99, EU:C:2001:465, σκέψη 27) και ότι είναι θεμιτό για τον καταγγέλλοντα, ιδίως όταν η Επιτροπή αποφασίζει να μη δώσει ευνοϊκή

συνέχεια σε μια καταγγελία, να επικαλεστεί ενώπιον εθνικού δικαστηρίου τα δικαιώματα που αντλεί από τα άρθρα 101 και 102 ΣΛΕΕ (βλ. απόφαση της 18ης Μαρτίου 1997, *Guérin automobiles* κατά Επιτροπής, C-282/95 P, EU:C:1997:159, σκέψη 39 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

- 85 Κατόπιν των προεκτεθέντων, πρέπει να απορριφθεί το δεύτερο σκέλος του δευτέρου λόγου ακυρώσεως.
- 86 Επομένως, από το σύνολο των εκτεθέντων στις σκέψεις 42 έως 84 της παρούσας αποφάσεως προκύπτει ότι η Επιτροπή δεν υπέπεσε, με την προσβαλλόμενη απόφαση, σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως κατά τη στάθμιση της σημασίας της βλάβης που η προσβαλλόμενη παράβαση μπορεί να προκαλέσει στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, της πιθανότητας να αποδειχθεί η ύπαρξή της και της εκτάσεως των αναγκαίων μέτρων έρευνας.
- 87 Συνεπώς, ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως

- 88 Στο πλαίσιο του πρώτου λόγου ακυρώσεως, οι προσφεύγουσες προβάλλουν προσβολή εκ μέρους της Επιτροπής του δικαιώματός τους σε αποτελεσματική δικαστική προστασία, όπως κατοχυρώνεται τόσο στο άρθρο 13 της Συμβάσεως για την προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950 (στο εξής: ΕΣΔΑ), όσο και στο άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων. Υποστηρίζουν ότι η προσβολή αυτή προκάλεσε σημαντική βλάβη στη φήμη τους καθώς και στη δυνατότητα να αναπτύξουν τις δραστηριότητές τους σχετικά με το παράλληλο εμπόριο. Υπολογίζουν ότι η βλάβη αυτή, τουλάχιστον όσον αφορά την *Agria Polska*, ανέρχεται σε ύψος 45 868 000 PLN.
- 89 Οι προσφεύγουσες φρονούν ότι θα έπρεπε να διαθέτουν δικαίωμα αποτελεσματικού ενδίκου βοηθήματος σε μια περίπτωση όπως η υπό κρίση, στην οποία συντρέχει προσβολή των δικαιωμάτων τους λόγω της προσβαλλομένης παραβιάσεως του δικαίου του ανταγωνισμού της Ένωσης από τις οντότητες τις οποίες αφορά η καταγγελία. Αρνούμενη να κινήσει διαδικασία έρευνας, ενώ το ΥΟΚiΚ είχε ήδη αρνηθεί και αυτό να κινήσει διαδικασία έρευνας σε εθνικό επίπεδο με απόφαση μη δεκτική προσφυγής στο πολωνικό δίκαιο, η Επιτροπή τους στερούσε κάθε δυνατότητα να αμφισβητήσουν, επί της ουσίας, την απόφαση της Επιτροπής, η οποία όφειλε να παρέμβει για να διαπιστώσει την ύπαρξη παραβάσεως του άρθρου 101 ή του άρθρου 102 ΣΛΕΕ. Πράγματι, μόνον η εκ μέρους της Επιτροπής έκδοση τέτοιας αποφάσεως, που κρίνει επί της ουσίας, θα είχε παράσχει στις προσφεύγουσες τη δυνατότητα ασκήσεως προσφυγής κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου. Επομένως, κατά τις προσφεύγουσες, η μόνη αποτελεσματική προσφυγή που παρέχει τη δυνατότητα διασφαλίσεως της προστασίας την οποία τους εγγυάται η Συνθήκη ΛΕΕ και το παράγωγο δίκαιο της Ένωσης ήταν ακριβώς η κίνηση της διαδικασίας έρευνας από την Επιτροπή.
- 90 Αντιθέτως προς όσα ανέφερε η Επιτροπή με την προσβαλλόμενη απόφαση, κατά τις προσφεύγουσες, η εκ μέρους τους άσκηση ενδίκου βοηθήματος ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων κατά των οντοτήτων τις οποίες αφορούν η καταγγελία και η εθνική καταγγελία, ενδεχομένως στο πεδίο του αστικού, φορολογικού, διοικητικού, εμπορικού ή ποινικού δικαίου, ιδίως για λόγους νοθεύσεως των αποδεικτικών μέσων, δυσφημίσεως ή παραβάσεως των κανόνων δεοντολογίας, δεν θα τους παρείχε τη δυνατότητα να διασφαλίσουν την αποκατάσταση των ζημιών που τελούν σε άμεση σχέση με την προσβαλλόμενη παράβαση των άρθρων 101 και/ή 102 ΣΛΕΕ την οποία αφορά η καταγγελία. Αφενός, ορισμένες αγωγές έχουν παραγραφεί στο πολωνικό δίκαιο, λόγω της εφαρμογής τριετούς προθεσμίας παραγραφής την οποία προβλέπει το εθνικό δίκαιο για τις αγωγές σε σχέση με την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας. Αφετέρου, κατά τις προσφεύγουσες, τα πολωνικά δικαστήρια δεν είναι ακόμη διατεθειμένα να διασφαλίζουν την αποτελεσματική προστασία των δικαιωμάτων των επιχειρήσεων που κατοχυρώνονται από τα άρθρα 101 και 102 ΣΛΕΕ.

- 91 Η Επιτροπή ζητεί την απόρριψη αυτού του λόγου ακυρώσεως ως αβασίμου.
- 92 Προκαταρκτικώς, το Γενικό Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι το άρθρο 47, πρώτο εδάφιο, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων προβλέπει ότι κάθε πρόσωπο του οποίου παραβιάστηκαν τα δικαιώματα και οι ελευθερίες που διασφαλίζονται από το δίκαιο της Ένωσης έχει δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου, τηρουμένων των προϋποθέσεων που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο. Η αρχή αυτή συνιστά γενική αρχή του δικαίου της Ένωσης, που απορρέει από τις κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών και έχει κατοχυρωθεί με τα άρθρα 6 και 13 της ΕΣΔΑ. Σύμφωνα με τις αφορώσες το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων επεξηγήσεις, οι οποίες, σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 1, τρίτο εδάφιο, ΣΕΕ και το άρθρο 52, παράγραφος 7, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για την ερμηνεία του, το άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων αντιστοιχεί στο άρθρο 6, παράγραφος 1, της ΕΣΔΑ (απόφαση της 22ας Δεκεμβρίου 2010, DEB, C-279/09, EU:C:2010:811, σκέψεις 29 και 32).
- 93 Πρώτον, όσον αφορά την επιχειρηματολογία των προσφευγουσών σχετικά με την προσβολή του δικαιώματός τους σε πραγματική δικαστική προστασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που νομιμοποιούνται να υποβάλουν καταγγελία στην Επιτροπή κατά το άρθρο 7 του κανονισμού 1/2003 έχουν τη δυνατότητα, σε περίπτωση ολικής ή μερικής απορρίψεως της καταγγελίας τους, να ασκήσουν προσφυγή προς προστασία του εννόμου συμφέροντός τους (απόφαση της 25ης Οκτωβρίου 1977, Metro SB-Großmärkte κατά Επιτροπής, 26/76, EU:C:1977:167, σκέψη 13). Όμως, εν προκειμένω, οι προσφεύγουσες έχουν ακριβώς κάνει χρήση του εν λόγω ενδίκου βοηθήματος ασκώντας την υπό κρίση προσφυγή δυνάμει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ.
- 94 Δεύτερον, όσον αφορά το ότι οι προσφεύγουσες επιθυμούσαν να επιτύχουν την εκ μέρους της Επιτροπής έκδοση αποφάσεως διαπιστώνουσας ή όχι την ύπαρξη των προβαλλομένων παραβάσεων των άρθρων 101 και/ή 102 ΣΛΕΕ, προκειμένου να ασκήσουν, εν ανάγκη, προσφυγή δυνάμει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ κατά της εν λόγω αποφάσεως, πρέπει να υπομνησθεί ότι το άρθρο 7 του κανονισμού 1/2003 δεν παρέχει στον καταγγέλλοντα το δικαίωμα να απαιτήσει από την Επιτροπή την έκδοση οριστικής αποφάσεως ως προς την ύπαρξη ή την ανυπαρξία της προβαλλομένης παραβάσεως όπως και ότι δεν υποχρεώνει την Επιτροπή να συνεχίσει οπωσδήποτε τη διαδικασία μέχρι το στάδιο της τελικής αποφάσεως (απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 1979, GEMA κατά Επιτροπής, 125/78, EU:C:1979:237, σκέψη 18, και διάταξη της 31ης Μαρτίου 2011, EMC Development κατά Επιτροπής, C-367/10 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2011:203, σκέψη 73).
- 95 Εξάλλου, αποδοχή της απόψεως των προσφευγουσών ότι η Επιτροπή οφείλει να προβαίνει συστηματικά στην κίνηση διαδικασίας έρευνας, όταν μια καταγγελία, ανάλογη προς αυτή που υποβλήθηκε ενώπιόν της, έχει ήδη απορριφθεί προηγουμένως, ενδεχομένως εσφαλμένως, από εθνική αρχή ανταγωνισμού για λόγο αναγόμενο στην παραγραφή, δεν συμβιβάζεται ούτε με τον σκοπό του άρθρου 13, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003, που συνίσταται στην καθιέρωση, για λόγους αποτελεσματικότητας, ενός συστήματος για τη βέλτιστη δυνατή κατανομή των πόρων εντός του ευρωπαϊκού δικτύου ανταγωνισμού, (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 21ης Ιανουαρίου 2015, easyJet Airline κατά Επιτροπής, T-355/13, EU:T:2015:36, σκέψη 37). Εν πάση περιπτώσει, ούτε ο κανονισμός 1/2003 ούτε η ανακοίνωση της Επιτροπής για τη συνεργασία στο πλαίσιο του δικτύου των αρχών ανταγωνισμού (ΕΕ 2004, C 101, σ. 43) δημιουργούν δικαιώματα ή προσδοκίες για μια επιχείρηση όσον αφορά την εξέταση της υποθέσεώς της από συγκεκριμένη αρχή ανταγωνισμού (βλ. απόφαση της 17ης Δεκεμβρίου 2014, Si.mobil κατά Επιτροπής, T-201/11, EU:T:2014:1096, σκέψη 39 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) προκειμένου, εάν καταστεί αναγκαίο, να επωφεληθεί από τη συλλογή αποδείξεων που πέτυχε η αρχή αυτή μέσω των εξουσιών έρευνας που διαθέτει.
- 96 Τρίτον, οι προσφεύγουσες διαμαρτύρονται κατ' ουσία, αφενός, για την έλλειψη κάθε ενδίκου βοηθήματος σε εθνικό επίπεδο το οποίο να παρέχει τη δυνατότητα αποτελεσματικής αποκαταστάσεως των ζημιών που θεωρούν ότι υπέστησαν λόγω των συμπεριφορών των εταιριών που

αναφέρονται στην καταγγελία και δεν αποτέλεσαν αντικείμενο έρευνας από το UOKiK, και, αφετέρου, για την έλλειψη ενδίκου βοηθήματος κατά της αποφάσεως του UOKiK να μην κινήσει διαδικασία έρευνας σε εθνικό επίπεδο για λόγους που ανάγονται στην παραγραφή, εφόσον, με τη διάταξη II GSK 1035/11 της 12ης Ιουλίου 2011, το Naczelny Sąd Administracyjny (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο, Πολωνία) έκρινε, σε ανάλογη υπόθεση, ότι «μια πληροφορία [του προέδρου του UOKiK] όσον αφορά την έλλειψη ερείσματος για την κίνηση διαδικασίας στον τομέα των συμπράξεων δεν μπορεί να θεωρηθεί ως απόφαση περί αρνήσεως κινήσεως διαδικασίας» και ότι «[τ]ο έγγραφο του προέδρου του UOKiK προσ[ελάμβανε] [συναφώς] πληροφοριακό χαρακτήρα και δεν μπορούσε να χαρακτηριστεί ως πράξη ή μέτρο υπό την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 2, σημείο 4, του Κώδικα διαδικασίας ενώπιον των [πολωνικών] διοικητικών δικαστηρίων».

- 97 Πάντως, ως προς την πτυχή αυτή, ακόμη και αν, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Επιτροπή παραδέχθηκε ότι δεν αποκλείεται η ως άνω νομολογία του Naczelny Sąd Administracyjny (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο) να συνιστά παράβαση των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ και να δικαιολογήσει τη μεταγενέστερη κίνηση διαδικασίας κατά της Δημοκρατίας της Πολωνίας, το Γενικό Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι δεν συνάδει με τη διαδικασία του άρθρου 7 του κανονισμού 1/2003 η διατύπωση διαπιστώσεων ενδεχομένων παραβάσεων των αρχών, περιλαμβανομένων και των δικαστικών, των κρατών μελών, εφόσον αυτό εμπίπτει στη διαδικασία διαπιστώσεως παραβάσεως του άρθρου 258 ΣΛΕΕ (βλ., υπό την έννοια αυτή, διάταξη της 29ης Σεπτεμβρίου 1997, Sateba κατά Επιτροπής, T-83/97, EU:T:1997:140, σκέψη 39) και ότι δεν επιτρέπεται η καταστρατήγηση των όντως εφαρμοστέων κανόνων με προσπάθεια αποκλεισμού από το άρθρο 258 ΣΛΕΕ διαδικασίας που διέπεται από τη Συνθήκη, υπάγοντάς την τεχνητά στους κανόνες του κανονισμού 1/2003 (διάταξη της 19ης Φεβρουαρίου 1997, Intertronic κατά Επιτροπής, T-117/96, EU:T:1997:16, σκέψη 24 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 98 Επομένως, η επιχειρηματολογία των προσφευγουσών, αφενός, σχετικά με τη συντομία της προθεσμίας παραγραφής που εφαρμόζεται στο UOKiK για τη δίωξη αντιθέτων προς τον ανταγωνισμό συμπεριφορών καθώς και της τριετούς προθεσμίας παραγραφής που εφαρμόζεται στις αγωγές των επιχειρήσεων δυνάμει του πολωνικού δικαίου και, αφετέρου, σχετικά με την προβαλλόμενη έλλειψη ενδίκου βοηθήματος στο πολωνικό δίκαιο κατά της αποφάσεως του UOKiK να μην κινήσει διαδικασία έρευνας σε εθνικό επίπεδο πρέπει να απορριφθεί.
- 99 Ανεξαρτήτως της αρνήσεως του UOKiK να κινήσει διαδικασία έρευνας σε εθνικό επίπεδο, οι προσφεύγουσες μπορούσαν, σε κάθε περίπτωση, να ασκήσουν, ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων και κατά το εθνικό δίκαιο, αγωγές με αντικείμενο την αποζημίωση για τις προβαλλόμενες ζημίες που προκλήθηκαν από την εκ μέρους των οντοτήτων τις οποίες αφορά η καταγγελία παράβαση των άρθρων 101 και/ή 102 ΣΛΕΕ. Συναφώς, το γεγονός, καταρχάς, ότι, αντίθετα προς το *ratione temporis* εφαρμοστέο κατά την κατάθεση της εθνικής καταγγελίας πολωνικό δίκαιο, η οδηγία 2014/104/ΕΕ Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Νοεμβρίου 2014, σχετικά με ορισμένους κανόνες που διέπουν τις αγωγές αποζημίωσης βάσει του εθνικού δικαίου για παραβάσεις των διατάξεων του δικαίου ανταγωνισμού των κρατών μελών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ 2014, L 349, σ. 1), προβλέπει μεγαλύτερη διάρκεια της προθεσμίας παραγραφής για τέτοιες αγωγές, εν προκειμένω πενταετή προθεσμία, δεν ασκεί επιρροή, εφόσον η προθεσμία μεταφοράς της οδηγίας αυτής στο εθνικό δίκαιο δεν είχε εκπνεύσει κατά την ημερομηνία καταθέσεως της καταγγελίας αυτής. Επιπλέον και σε κάθε περίπτωση, ακόμη και αν ήθελε αποδειχθεί ότι οι προσφεύγουσες δεν διέθεταν κατάλληλο ένδικο βοήθημα ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων για να επιτύχουν την αποζημίωση για τις εν λόγω ζημίες δυνάμει ενός *private enforcement* των κανόνων ανταγωνισμού, η κατάσταση αυτή δεν μπορούσε να έχει ως συνέπεια να υποχρεώνει την Επιτροπή να κινήσει διαδικασία έρευνας στο επίπεδο της Ένωσης δυνάμει του *public enforcement* των εν λόγω κανόνων.
- 100 Εξάλλου, οι προσφεύγουσες διευκρίνισαν ότι άσκησαν ενώπιον του Sąd Okręgowy w Warszawie (περιφερειακό δικαστήριο της Βαρσοβίας, Πολωνία) αγωγή αποζημιώσεως βάσει του πολωνικού δικαίου προκειμένου να τους επιδικαστεί αποζημίωση για τη ζημία που υποστηρίζουν ότι υπέστησαν

λόγω των εσφαλμένων αποφάσεων που εξέδωσαν οι υπάλληλοι των πολωνικών αρχών ελέγχου και των διαβημάτων της RWA προς τους υπαλλήλους αυτούς προκειμένου να εκδώσουν τέτοιες αποφάσεις.

- ¹⁰¹ Τέλος, το επιχείρημα που αντλείται από την προβαλλόμενη παράβαση εκ μέρους της Επιτροπής του άρθρου 1 του πρώτου πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτο, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή, διότι η επιχειρηματολογία των προσφευγουσών συναφώς δεν πληροί τις απαιτήσεις σαφήνειας του άρθρου 76 του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου.
- ¹⁰² Από το σύνολο των προεκτεθέντων, προκύπτει ότι ο πρώτος λόγος ακυρώσεως είναι απορριπτέος και, κατά συνέπεια, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

- ¹⁰³ Κατά το άρθρο 134, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.
- ¹⁰⁴ Δεδομένου ότι οι προσφεύγουσες ηττήθηκαν, πρέπει να καταδικαστούν στα δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με το σχετικό αίτημα της Επιτροπής.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή.**
- 2) Καταδικάζει τις Agria Polska sp. z o.o., Agria Chemicals Poland sp. z o.o., Star Agro Analyse und Handels GmbH και Agria Beteiligungsgesellschaft mbH στα δικαστικά έξοδα.**

Pelikánová

Nihoul

Svenningsen

Δημοσιεύθηκε στο Λουξεμβούργο στις 16 Μαΐου 2017.

(υπογραφές)

Περιεχόμενα

Ιστορικό της διαφοράς	2
Η διαδικασία ενώπιον του ΥΟΚiK	2
Διαδικασία ενώπιον της Επιτροπής	3
Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων	5
Σκεπτικό	6
Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως	6
Επί του πρώτου σκέλους του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, σχετικά με πρόδηλη πλάνη όσον αφορά την εκτίμηση του συμφέροντος της Ένωσης να κινήσει διαδικασία έρευνας	6
– Γενικές παρατηρήσεις	7
– Επί της πιθανότητας να αποδειχθεί παραβίαση του δικαιού του ανταγωνισμού και επί της εκτάσεως της έρευνας	9
– Επί της δυνατότητας εφαρμογής στην υπό κρίση περίπτωση της νομολογίας που απορρέει από τις αποφάσεις της 17ης Ιουλίου 1998, ITT Promedia κατά Επιτροπής (T-111/96), και της 1ης Ιουλίου 2010, AstraZeneca κατά Επιτροπής (T-321/05)	13
Επί του δευτέρου σκέλους του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, σχετικά με την πρακτική αποτελεσματικότητα των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ	15
Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως	17
Επί των δικαστικών εξόδων	20